

MHP'lilere aktarılan paraların önemli kaynağı...

Sendikalar soygun!

Haber Merkezi — İSDE-MİR'de yönelik ve sendikacıları öldürmek için kirli katil tuttuğu belgelerle saptanan Çelik - İş Sendikası'nın Karabük'teki şubesinin de her türlü olanaklardan MHP'li militanların yararlandığı bildiriliyor. Sendikaya ait bir dairede UGD'nin şimdiye kadar kira vermediği oturduğu, sendika demirbaşlarının UGD binasında bulunduğu, yine sendikaya ait arabaların MHP'li militanlara kullanıldığı öğrenildi. Ota yandan yöneticileri «silahlı çete oluşturmak» suçundan tutuklanan MİSK'in de MHP yanlısı çetelere para sağladığı ortaya çıkmış bulunuyor.

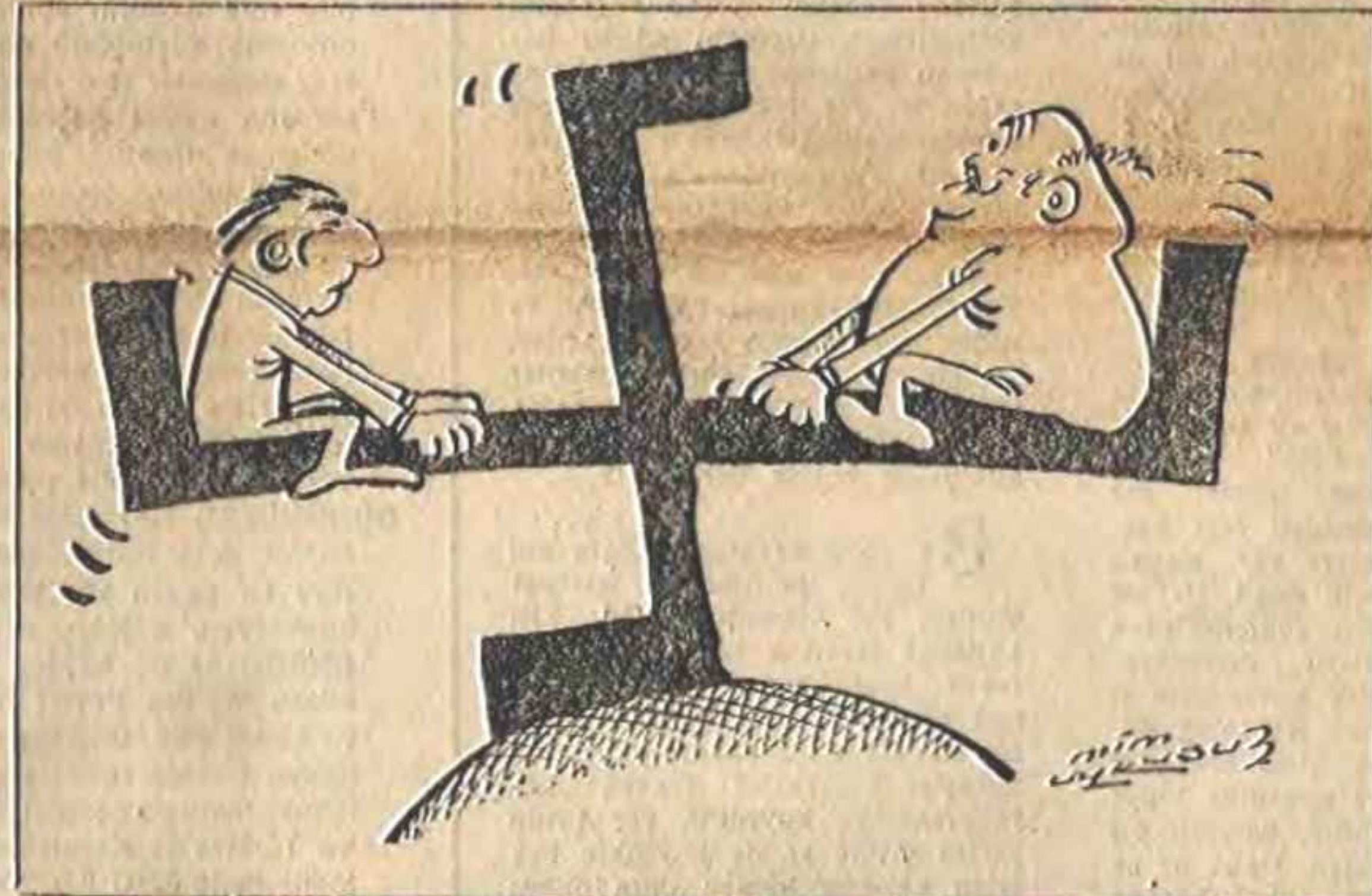
MO dönemlerinde özellikle kamu işyerlerinde yetki aldıkları MHP yanlısı sendikal kuruluşların MHP'lilere parasal fon aktaran önemli bir kaynak olduğu son günlerde MİSK ve Çelik - İş (Devamı S. 7. Sö. 4'de)

Ankara (Politika) — Ankara Sıkıyönetim Mahkemesince, yurtsever sayı Doğan Özü öldürmekle suçlanan ve katil İbrahim Çiftçi'nin mahkumiyet kararında, suça azmettirdikleri, silahlı eğitim yaptıkları gerekçesi ile haklarında soruşturma açılması istenen MHP Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve Genel Sekreter Yardımcısı Yazar Okuyan, mahkeme kararından çok Hakim Hamdi Sevilin'e çıktılar. Mahkeme kararıyla adam öldürmekle suçlanan MHP'li Kabadayı ve Okuyan dün Ankara'da düzenlenen basın toplantısında «Hamdi Sevilin suçlaması asılsızdır» dediler. (Devamı S. 7. Sö. 4'de)

Genel-İş Kocaeli Şube Başkanlığına Türk-Metal eski teşkilatlanma sekreterini atadı

İzmit (Politika) — DISK'e bağlı Genel - İş Sendikası Genel Merkezi daha önce MHP yanlısı Türk Metal Sendikası'nın Kocaeli Şubesi eski Teşkilatlanma Sekreterliği görevini yapan ve bu sırada Çelikhalat ve Türk Kablo'da çalışan işçilerin Türk Metal'e üye olmaları için her tür baskıyı yapan Alaattin Güllü, Genel - İş Kocaeli Şube Başkanlığına atadı. Genel Merkez ayrıca sendikaların Örgütlenme Dairesi Başkanı Belgüzar Can ve Genel Sekreter Brian Andaç'ın imzalarını taşıyan 30.7.1979 gün ve 4990 sayılı yazılarıyla Şube Yönetim Kurulu üyelerini de görevden aldı. Genel Merkez yetkililerinin yeni şube yöneticileri bulmakta zorluk çektiği ve bazı yöntemlerle buldukları 12 şube yöneticisinden 7'sinin istifa ettikleri ve işçi sınıfına ihanet edemeyecekleri (Devamı S. 7. Sö. 2'de)

- Yöneticileri silahlı çete oluşturmak suçundan tutuklu bulunan MİSK'in MHP yandaş çetelere para verdiği ortaya çıkmıştı
- Çelik-İş Karabük Şubesi'nin 10 aracını MHP'li militanlar kullana kullana hurdaya çıkardı
- İskenderun Şube Başkanı katil kiralayan Çelik-İş Sendikası'nın Karabük Şubesi'nin belgesiz giderleri adı altında büyük paraları MHP ve yandaş kuruluşların militanlarına aktardığı ortaya çıktı
- Çelik-İş binasına yerleşen UGD'liler Karabük'te kira vermekten kurtuldu
- Çelik-İş Karabük Şubesi tarafından safları üç aracın parasının kasaya intikal etmediği, Denetleme Kurulu raporuyla saptandı

Bir gence işkence eden iki kişi MHP binasında bulundu

- İstanbul Kazlıçeşme'de işçilerin servisi otosuna ateş açıldı, 3 işçi öldü
- Amasya'nın Taşova ilçesinde MHP'liler CHP binasını bastı
- Şehremini'nde bir otomobile ve bir öğrencinin oturduğu eve patlayıcı madde atıldı
- Bursa Barosu avukatlarından Göral'ın öldürülmesiyle ilgili görülen bir kişi daha tutuklandı

Petkim-İş de DISK Genel Kurulu'nun toplanmasını istedi

- DISK'e üye Petkim-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu, MHP ve UGD'nin kapatılmasının emekçi halkın istemi olduğunu belirtti

Ankara, (Politika) — Petkim-İş Genel Yönetim Kurulu'nun iki gün süren toplantısından sonra aldığı kararlar açıklandı: Kararlarda DISK yönetiminin aldığı ihraç kararlarının kaldırılmasının zorunluğu belirtildi ve DISK'in içinde bulunduğu bunalımdan çıkış yolunun bir an önce olağanüstü genel kurulun toplanması olduğu bildirildi. Genel Yönetim Kurulu kararlarında ayrıca MHP ve UGD'nin kapatılması gerektiği vurgulandı, 18'li anlaşmaların yürütülmesi, emperyalizmin vurucu gücü NATO'dan çıkılması istendi.

Uluslararası Para Fonu'na verilen güvencelerle, emekçi halkın deretlerinin dondurulması, devaldasyon (Devamı S. 7. Sö. 7'de)

Ankara Eczacı Odası Başkanı: «İlaç işverenleri ölümle biten olaylara sebep oluyorlar»

Ankara, (ANKA) — Ankara Eczacı Odası Başkanı Necati Boyacıoğlu, «İlaç işverenleri ka- litesiz ilaçları piyasaya sürerek ölümle biten olaylara sebep oluyorlar» dedi.

Ankara Eczacı Odası Başkanı, Ankara'da başlattıkları «Üç günlük» eczane kapatma eylemlerinin son gününde yaptığı açıklamada, eylemleri nedeniyle Sağlık Bakanı ve ilaç işverenleri Sendikasının yaptıkları açıklamalarında gerçekleri yansıtmadığını savunarak, şunları dedi:

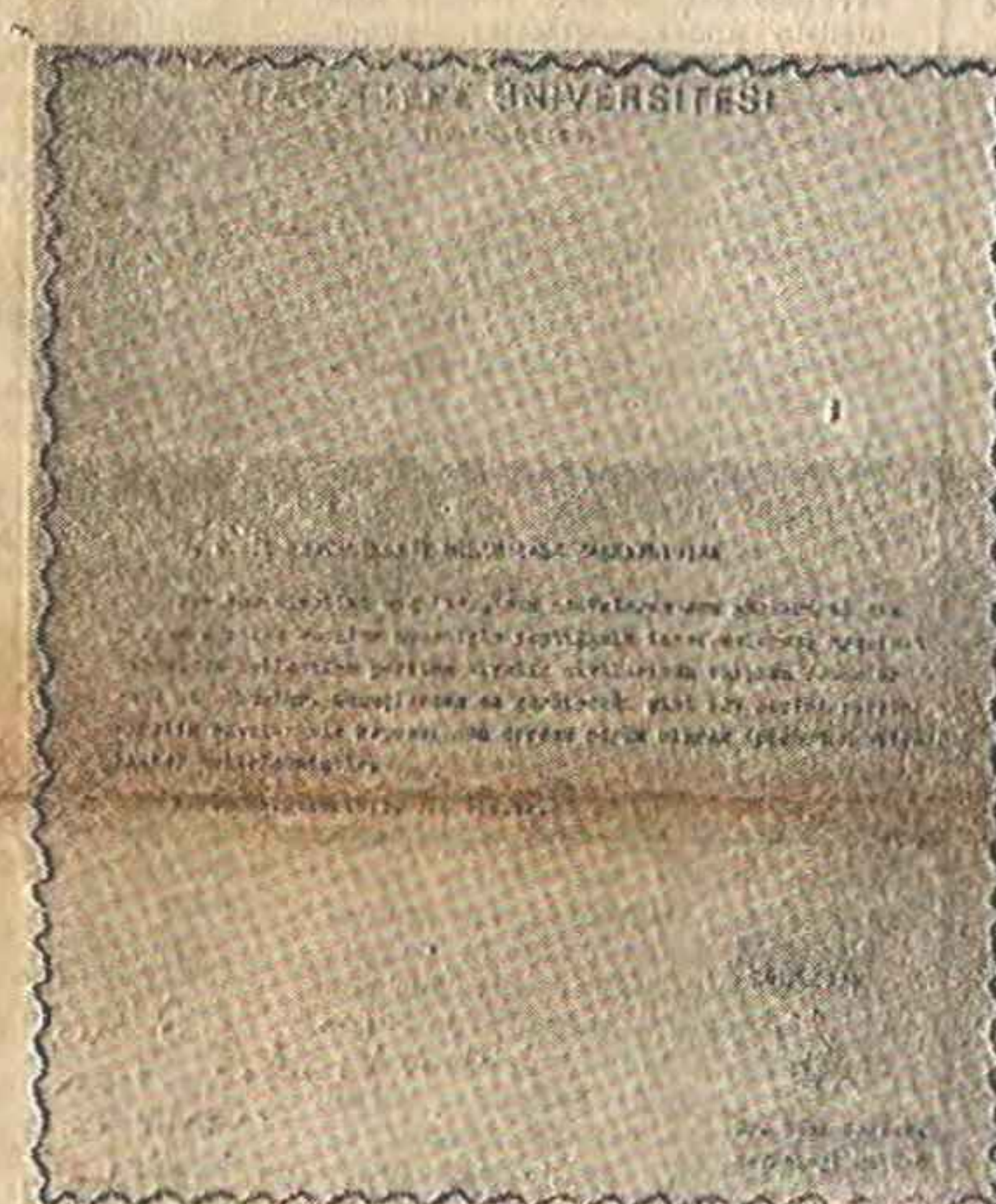
«Çünkü onlar ürettiler ilaç zım istedikleri zaman ilaç yok lugu yaratarak halkımızın sağlığı ile oynamaya kalkıyorlar. Çünkü onlar «kür daha çok kür» hışı ile ilerliyorlar. Çünkü onlar ilaç üzerinde hiçbir denetim yapmaz, kalitesiz ilaçları piyasaya sürerek ölümle biten olaylara bile sebep olurlar. Onlar döviz yok, kur farkları ve bunun gibi yalanlarla halkımızın gözünü boyamaya çalışırken sürüm bol ve körür ilaçlar için döviz rahatlıkla bulurlar.

Uyarı eylemimiz 2, 3 ve 4 Ağustos 1979 tarihleri arasında tam katılımla başarıya ulaşmış bulunmaktadır. Bu uyarımızın gerçekleştirilmesine (Devamı S. 7. Sö. 5'de)

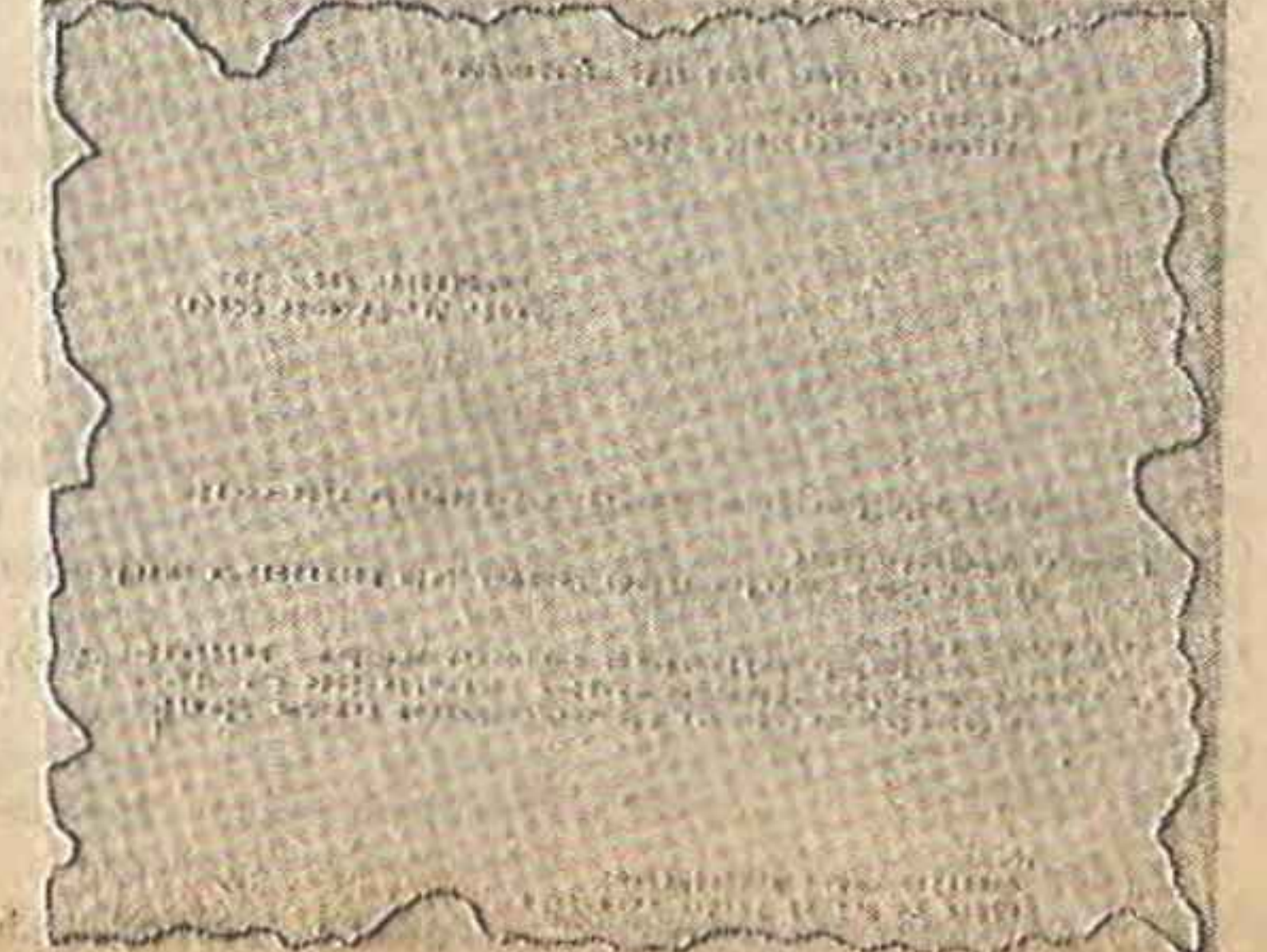
«Baxter Periton Diyaliz» Hacettepe Hastanesinde sürekli ölüme yolaçtı

- HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ HASTANESİNDE DEVAMLİ BAKIMDAKİ ÖLÜMLERİN NEDENİNİN ECZACIBAŞI FİRMASININ YAPTIĞI BAXTER PERİTON DİYALİZ MAYILARI OLDUĞU ANLAŞILDI
- HACETTEPE ÜNİVERSİTESİNDE ECZACIBAŞININ HAZIRLADIĞI MAYILARIN KULLANILMASI DÜRDÜRLÜDÜ
- HAVER LABORATUVARINCA İMAL EDİLEN SOLÜSYONLARIN DA YAPILAN ANALİZLER SONUCU BOZUK OLDUKLARI SAPTANARAK SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM MÜDÜRLÜĞÜNE KULLANIMI DÜRDÜRLÜMÜSTÜ
- YAPILAN ANALİZLERDE MAYILERDE BULUNMAMASI GEREKEN POTASYUMYA YÜKSEK DOZDA RASTLANDI

ECZACIBAŞI'NIN ÖLDÜREN İLACI!..

- Nefroloji Bölümü hekimi Dr. Ünal Yasavul, ilacın öldürücü nitelik taşıdığını raporla belirtti

- Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Başhekim Prof. Dr. Özdenir Gürcay, Eczacıbaşı firmasının piyasaya sürdüğü bu ilacın kullanımını durdurdu

• NÜVİT BAYURGİL
Hacettepe Üniversitesi Hastanesi'nde Devamlı Bakım Bölümü'ne alınan hastalarda sık görülen ölüm olayları üzerine yapılan araştırmada böbrek yetmezliklerinde kullanılan ve Eczacıbaşı firmasının imal ettiği mayilerin bozuk olduğu ve ölümlere neden olduğu anlaşıldı. Hacettepe Üniversitesi Hastanesi Eczacıbaşı firması tarafından piyasaya sürülen Baxter Periton Diyaliz mayilerinin bozuk olan serilerinin kullanılmaması durdurdu. Ölüm olaylarına mayilerde büyük oranda potasyum maddesinin bulunmasının yolaçtığı belirtildi.

Hacettepe Üniversitesi Nefroloji Bölümü tarafından da Hastalıkları Jilim Dalı Başkanlığı'na gönderilen yazıda son günlerde Periton Diyalizi uygulanan hastalarda sık olarak ölüm olayları görüldüğü bildirilerek Periton Diyaliz sıvılarında yapılan incelemelerde öldürücü nitelikte bozuklukların saptandığı bildirildi. 27 seri mayi üzerinde yapılan incelemelerde mayilerde hiç olmaması gereken potasyum bulunduğu bazı serilerde ise öldürücü oranda olduğu saptandı.

Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Başhekim Özdenir Gürcay olay üzerine Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü'ne bir yazı göndererek 456 0 129 9 ve 458 0 129 9 numaralı Baxter Periton Diyaliz mayilerinin kullanımını durdurdu. (Devamı S. 7. Sö. 3'de)

PERİTONEAL DİYALİZ SOLÜSYONU

BİLEŞİMİ: Peritoneal Diyaliz Solüsyonu periton için uygulanması amacıyla, elektrolit ve pH dengesizliklerini gidermek için tasarlanmıştır. İçerdiği potasyum, magnezyum ve kalsiyum, böbrek yetmezliklerinde ve diyaliz sırasında kullanılır.

Her 100 cc. içi şerh:

Dekstroza, hidrozo, USP	6.5	40
Sodyum laktat	0.30	40
Sodyum klorür, USP	0.34	40
Kalsiyum klorür, USP	0.020	40
Magnezyum klorür heptahidrat	0.013	40
Enfeksiyözün sol. USP	2.4	

Elektrolit kesecikleri 1 litrede milliekvivalent olarak mEq/L:

Laktat	60
Klorür	100
Kalsiyum	4
Magnezyum	1.4
Sodyum	140

- İlacın prospektüsünde ilacın ABD'den alındığı da belirtildi

ABD işadamları 30 kişilik bir heyetle geliyor

Heyette Goodrich, Control Data gibi büyük firmaların temsilcileri de bulunuyor

Ankara (THA) — Amerikan Hükümeti'nin resmi bir kuruluşu olan Overseas Private Investment Corporation (OPIC) Denizasi Özel Yatırım Kurumu'nun girişimi ile Amerikan işadamlarından oluşan bir heyetin Ekim ayında Türkiye'yi ziyaret edeceği açıklandı.

Aralarında yılda 585 milyon dolarlık satış hacmine sahip Control Data Corp. ile 1 milyar 900 milyon dolarlık satış hacmine sahip B. F. Goodrich Co. gibi Amerika'nın önde gelen büyük firmaları da dahil olmak üzere otuz kadar üst düzeyde temsilcinin yer alacağı heyete OPIC Başkanı J. Bruce Llewellyn başkanlık edeceği açıklandı.

(Devamı S. 7. Sö. 6'da)

Eczacıların ilaç tekellerini protesto direnişi sona erdi

Ankara (Politika) — Ankara Eczacı Odasının ilaç tekellerine karşı düzenlediği ve tüm eczanelerin katılımıyla yürütülen üç günlük «Kapatma» eylemi başarıyla sona erdi. Ankara Eczacı Odası Başkanı Boyacıoğlu eylemin ilaç tekellerine ve gelir çıkar çevrelerine etkin bir uyarı olduğunu belirtti. Kâr, daha fazla kâr hışı içinde olan ilaç işverenlerinin kalitesiz ilaçları piyasaya sürerek ölümle biten olaylara neden olduklarını söyledi.

Ankara Eczacı Odası Başkanı Necati Boyacıoğlu yaptığı açıklamada halka ilacın en sağlıklı ve ucuz olarak ulaştırılmasını görev edinmiş eczacıların halktan yana tavır koyarken birlik anlayışının en güzel örneğini verdiğini belirtti. Ankara'daki tüm eczanelerin halkın sağlığıyla oynayan ilaç tekellerine ve yerli işbirlik- (Devamı S. 7. Sö. 5'de)

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Savaşın yana bir TRT mi?

Radyo ve Televizyon, kamuoyu oluşturma açısından, hiç kuşku yok çağımızın en etkili araçlarıdır. Bir araç, yalnızca haber verme işleviyle değil, tüm öteki programlarıyla da, günümüzde yüz milyonlarca insanı şu ya da bu doğrultuda etkileme gücüne sahiptir.

Kapitalist bir toplumda egemen sınıf burjuvazinin, Radyo ve TV'yi yığınların burjuva ideolojisiyle donatılmasının araçları olarak kullanmak isteyeceği bellidir. Bu böylece etkin bir araç, kapitalist dünyanın her yerinde, genel olarak bu işlevi yükümlü kılınmıştır. Ne var ki, bu genellemenin kalkarak şu ya da bu ülkede kapitalizm varolduğu Radyo ve TV'nin tüm haber ve programlarıyla "burjuvazinin borazanları" olmaktan kurtulup, demokratik bir iletişim aracı olarak kullanılmaya başlanması, demokratik savaşımın bir parçasıdır. "tek yol devrim"ci iktidarı.

Dünyada ve Türkiye'de gözlenen durum, kuru düzen koşullarında şu ya da bu oranda da olsa, işçi sınıfının dünya görüşü doğrultusunda Radyo ve TV programlarını yayına sokabilmek olanaklıdır. Bu olanaklı yaratılan da, toplumsal muhalefetin ve hatta Radyo ve TV çalışanlarının, Radyo ve TV'nin demokratik güçlerinin istekleri doğrultusunda yayın yapması için sürdürdükleri savaşımıdır. Ve bu savaşım, genel olarak toplumsal düzeyde sürdürülen demokratik savaşımın ayrılmaz bir parçasıdır ve yalancı bir öneme sahiptir.

Bugün TRT, Türkiye'de sürdürülen demokratik savaşımın sıcak noktalarından biridir. O TRT ki, 12 Mart'tan başlayarak İkinci MC'nin sonuna değin uzanan süreçte, tüm kilit noktaları faşist partinin militanlarına işgal ettirilmiş ve neredeyse Radyo ve TV faşist ideolojinin "borazanı" biçimine dönüştürülmüştür.

Hâlâ bugün, TRT'nin en kilit noktaları, böylesi kimselerin işgal altındadır ve bunların hamisi de, TRT'nin başı Cengiz Taşer'den başkası değildir. İşte bizlere küçük bir örnek: Kılıçaslan Koyun, MHP yanlısı bir kimsedir ve bugün Türkiye Rad-yo'larında programlarını yayınlamayı yayınlamaması konusunda karar sahibi en yetkili kişidir. «Son denetimi» göreviyle yükümlü bulunan bu kimsenin, 1977 yılında PTT'de düz bir memur iken, Karataş'ın emriyle «özel bir imtiyaz» geçirilerek bir denetçi olmuştur.

Ve o günden bugüne bu adam faşist ideolojinin etkin bir

FORUM

Yan derneklere güc alan bir parti, faşizmi ırmak için gereken her şeyi yapmaktadır. Daha 1970'lerde büyüğe illerde, kasabalarda zorla dergi satmak, esnaftan para sağlamak gibi eylemlere girmişlerdi. Günden güne örgütlerini de geliştirdiler

Suflandırılmış sosyal demokratik oyunlarıyla ülkenin ana sorunlarının çözümleneceği anlaşılmıştır. Sosyalist güçlerin el ele verip ülke yönetimine ağırlıklarını koymalarının zamanı gelmiştir artık

KARGAŞA ORTAMI

Ülkemizde tam bir kargaşa i- çindedir: kavramlar karga- şası, eylemler kargaşası... Bir yan da milyonlarca, milyarlarca -daha az rakamlarla konuşulami- yor milyonlar, milyarlar kata- madıkları için karşıt gibi ilanlar- la kamuoyuna dert yanan bir te- gebibis -Kese mi acaba? savunu- cusu özel sektör erbabı, öte yan- da günlük ekmeğe parası için za- lenler... Bir yanda benzin bulam- adığı için sefere çıkamamaktan sırtlanan takat, dolmuş şoförleri, öte yanda otomobil yarışları zen- gin çocukları. Muhalefet lideri benzin yokluğundan alkışlatı- yor bir de: özel sektörün çocuk- ları buluyor, nasıl buluyor benzi- ni...

Muazfer HACIHASANOGLU

sağ, milliyetçi - milliyetist (Onla- rın anladığı anlamda bu olablir kargaşı) kavramlarıyla destekle- yerek Maras can-kaymını gerçek- leştirenler, dindar arkalarına a- tıan ırkçı milliyetçilerdir.

Yan derneklere güc alan bir parti, faşizmi ırmak için gereken her şeyi yap- maktadır. Daha 1970'lerde bü- yüğe illerde, kasabalarda zorla dergi satmak, esnaftan korkuta- rak para sağlamak gibi eylemlere girmişlerdi. Günden güne örgütle- rini geliştirdiler. Her ilde, ilçe- de, büyük kentte çıkan olayın ar- dında, hiç düşünmeden çıkıyor ol- arak, onlar vardır. En son MİSK' teki bomba olayını kendilerinin teşvikiyle ortaya çıkardılar, par- ti binasında bombalar, silahlar bulundular; aynı binada otuz ka- tar militan barındırıldıkları anla- nırdı; parti yetkilileri bunların sempatisini olduklarını, silahsız- olarak, parti binasında nöbet tut- tıklarını söyleyerek savundular kendilerini. Kargalar bile gülmek- ti bu savunmaya... Fakir çocuk- larımız bunları parti barındır- yormuş. Nasil de barındırıyor- du fakir çocukları. Anna Seghers' in «Ölüler Genç Kahır» adlı ro- manında, faşizmin tiranlığında aldatılmış gençlerin oynadığı rol çok güzel çizilmiştir. Bu parti ve yan kuruluşları, yasa-dışı eylem- leri ortadağken daha ne zamana dek yasatılacaktır?

1950 sonrasında -As- lında başlangıcı -Mi- souri'nin gelmesi olarak almah- diş politikada tam bağımlı bir du- ruma sokulmuş başlatılacak. Bu- gün kamçı için yarışanlar, o za- man da, NATO'ya senin zamanın da gelmedi, benim zamanım da gelmedi, diye yarışıyorlardı; anla- mız, Koca İ. Savaşın, baş, yere memleket evladının kanını döktür- düler. NATO sağlar mı bism sa- vınmamız? İşte gördük sorlama CEMTO'yu; dağılıverdi sıra kök- gibi. İşlerine geldik mi Batı Blo- ku'nun Orta Doğu'daki bekçisi- yi. Memleketimizde işleri var -Üs değil testis demisti eski baş- bakan-; uzmanları var. Kapalı mı? Açık mı? Belli değil. U-2ler uçacakmış da bizim göklerimizden SSCB'nin yapıtlarını denetleye- cekmiş. Bağımsızlık kavramına sı- gar mı bu durum? Kurtuluş Sa- varımızdan örnek alan ulusların kurtuluş savaşları sırasında onlar- dan yana çıkmadık, bağımlı di- ş politikamız yüzünden. Daha ne za- mana dek süreceğ körü körüne batiya bağımlılık?

Yos demokratik anlayışımı- za birlikte eğitim ve ögre- timi de yolaştırdık 1950'den bu yana. Bir müddet, bir müddet orta- da eğitim kurumları açarak, tembelliğe prim vererek -Borcuz- sınıf geçmeler, tek dersten yeni- den sinavlar -Eğitim-öğretim iz- lenmelerini, okul kitaplarını dur- madan değiştirerek, boşlukta yü-

1946 dan bu yana Anaya- sa'nın laiklik ilkesi bütün partilerce -as ya da co- çuğnenmektedir. Hükümetleri yök- tenenler, O. Başbakanlar, Anaya- samızın bu en önemli ilkesine sa- hip çıkmamaktadırlar. Bugün bir partinin yürütücüsü «Şeriat is- teriz» yazılı pankartlar gördükler- iyor. Sunni-Alevi ayrımını sol-

Yorum

OYA BAYDAR

Kızmayın Rahşan Hanım

BASBAKAN Ecevit'in seçimi öncesi temel otma ge- zileri sırasında, bir yerde halktan birinin «acı» diye bağırmasına, Rahşan Ecevit çok kızmış, tepki göstermiş. RAKI şişede durduğu gibi durmaz, dertler, iltidatlar da dışardan görüldüğü gibi olmuyor demek. İş, önce, gerçekleri söyleyenlere, durumu dile geti- renlere bozulmaktır. Kızmakla başlıyor; sonra öf- ke, tehdit döndürülüyor. ECEVİT ve eşinin son gezilerinde «acı» diyen va- tandas belki bir AP'li, hatta bir MHP'liydi. Belki sırf CHP'ye öfkeliydi, muhalefet olsun diye söylemişti o sözleri. Belki de gerçekten açtı yok- su. Örneğin mazotuzluktan tartışını sür- memiş, yoksulluktan çocuk çoğunu doyura- maz olmuş bir köylüydü. Belki de asgari ücretle çalışan, yani dört-beş nüfus ailesiyle ayda 3200 liraya geçinmek zorunda olan bir işçiydi. Kimbi- lir kimdi «acı» diyen her kimsenin olsun bir gerçek değişmiyor, Rahşan Hanım ne kadar kı- zorsa kuzun, gerçekleri görmekte ne kadar direnirse direnir, gerçekler karşısında ne kadar öfkeye kapılırsa kapılsın bir gerçek değişmiyor. O gerçek, Türkiye'de açlar olduğudur. O gerçek Türkiye'de geniş emekçi yığınların yaşam ko- şullarının gün be gün gerilediği, satınalma güc- lerinin düştüğüdür.

GEÇTİĞİMİZ günlerde, ilaç yokluğuna tekellere- direnisiyle cere bulamayan Sağlık Bakanı, «Kim- se ilaçsızlıkta ölmüyorsa dedi, Sayın Rahşan Ecevit nasıl Türkiye'de açık olduğunu kabul etmek istemiyor ve bu gerçek dile getirildiğinde kızıyor, Sağlık Bakanı da en korkuna boyut- lara varmış olan ilaç yokluğunu, ilaç tekellerinin halkın sağlığını, hayatıyla oynamalarını gö- rmek, bilmek, duymak istemiyor.

PEKİ görmemek, duymamak neye çözüm getire- cek? Gerçekleri görmekten gelmek, söyle- yince, duyunca öfkelenmek neye yarar? Türki- ye'de geniş emekçi yığınların, yoksul halkın aç- ık tehlikesiyle karşılaşıyor bulunduğunu bilmi- yorsak, Türkiye'de değil sadece bugün, yıllardan beri ilaçsızlık, hekimsizlik, domadık be- belerin ana karnında, küçük çocukların öce- ri köylerde, hastaların hastane kapılarında ölü- lerini bilmeyorsak, parti bunları söyleyenlere, bu gerçekleri dile getirenlere kızmalıyız.

TÜRKİYE'DE açık var mı, yok mu? İnsanlarımız aç- mı, tok mu? Bu soruların cevabını vermek için birkaç küçük rakamı konuşturmak yeter. Dev- letin resmi verileri, endeksleri, 1978 yılında iş- çilerimizdeki artışın fiyat artışlarının çok ger- sinda kaldığını, bu yüzden çalışanların buca- kıyama rağmen, bu dönemde gerçek işçi ücretleri- nin, yani işçilerin satınalma gücünün yüzde 20 oranında düştüğünü gösteriyor. Benzer bir so- nucu memurlar için de geçerli. Küçük üretici- lerin ulusal gelirlerden aldıkları pay da aynı dönemde düştü. Buna karşılık pahalılık, her- çarşıya pazara çıkan kimsenin deşet içinde fark- ettiği gibi, gıdaların fiyatlarındadır. Bir yıl içinde, zorunlu tüketim modellerinde, fiyat artışları yüz- de yüzde aşmış durumda. Yani, 1978 sonunda ya- pılacak tüm istatistik hesaplamalar 1979'da Oc- kurtur ve geniş emekçi kesimlerin aldıkları pa- yın, 1978'e oranla da çok düştüğünü olduğunu gös- terecek. Bütün bunlar, yoksulluğunun işte ve yoksulluk sonunda açlığı da getirir.

SONUNDA Türkiye'de bir orta Afrika ülkesi gibi mutlak açık aramıyoruz. Ama «göreceli açık» diye bir deyim var bugün bilimde. Yeterli bes- lenemeyen, sağlıklı, dengeli beslenemeyen kişi günümüzde aç sayılır. Türkiye'de ortalama etin kilosı 150 lira. Peynir 140 lira, yumurta dört lı- ra ya kadar çıktı. Çikolata falan artık yoksul çocuk- ların sadece rüyasında kaldı. Süt ve süt ürü- nlerinin fiyatları serbest bırakıldı; artar da artar... Ve Türkiye'de asgari ücret, daha önce de söy- ledik, ayda 3200 lira. Ve Memet ve Ye. dört co- çuğun bir karınla birlikte. Kira ver parodan yit parası ver, yoksak parası, giyim parası ver; kafanı da ofiyetle ye. Ama sokun açım, açım» deme hal... Sonra Rahşan Hanımlar kızar...

Deniz suyu içme suyuna dönüştürülüyor

Sovyetler Birliği'nde 60 milyona ya- kın ırmağ, çay ve kanal bulunur, bunla- rın toplam uzunluğu on milyon km. dir. Bu kadar akarsuyu olan bir yerde tatlı su sıkıntısı çekilmez sanılabilir. Ne var ki, bu kaynakların dağılımı çok düzensiz- dir ve özellikle Orta Asya Cumhuriyetleri, Hazar kıyılarında, aşağı ve orta Volga boy- ları gibi kurak bölgelerde tatlı su sıkın- sı çoktur.

Peki tatlı su elde etmek için ne yap- malı? Moskova İslahat Enstitüsü araştırmacılarından bir grup profesör, Kırılı Salıncık yönetiminde tatlı su ve aci suları salıncıklaştırmak üzere «lonit» denen plastik maddeden yapılmış salıncıkları buldu. Bu yöntem, ucuz ve son derece et- kilidir. Basit bir teknikle yürütmektedir.

Denize daldırılan büyük bir boru- dan geçen su, fabrikanın öteki ucundan içme suyu olarak akmaktadır.

Bu işi yapan ana aygıt Rodnik-3 denmektedir. Rodnik-3, lonit zarlardan yapılmış 400 plastik disk içerir. Suyu di- şarı sızdıran bu diskler, bir elektrik akımı altında suda erimiş tuzların zar- dan dışarı geçmesini sağlarlar. Bu uzun labirente dolaşan tuzlu su, giderek tu- zlarını kaybeder. Aygıt arı su bile yapı- lır. Fakat arı suyun içimi hoş değildir.

Bilim-Teknik

TABLOLARIN EN GÜZELİ

Minsk kentinin Lubanski Devlet Çiftliği'nde hayvanlara bir kurt muallit olmuştur. An- nın bütün önelimlere rağmen ale geçirilemeyen kurt pek çok hayvanı yedi. Bunun üzerine co- banlar, en azgın köpeklerin havlamalarını ley- pe olarak kurtu dinletmeyi ve böylece onu ka- rımayı denediler. Bu yöntem, bir süre hay- vanları kurtun pencalesinden kurtardı. Fakat bunun bir aldatmaca olduğunu anlamakta ge- çimlerini kurt, yeniden hayvanlara saldırıya baş- lıyordu.

Bir gece cobanlar, teypten dinledikleri ses- ler bir tongo parçasının eğilme kurlarını kap- tırarak, kurtu murdu unuttu. Bir den, müddet eşlik eden ulumalar duyuldu. Kurt, bu «sirenad»'in etkisiyle öylece kendinden geç- mişti ki, cobanlar onu kolayca yakaladılar. O- dan sonra kurt, gövde bir notu Leningrad Hayvanat Bahçesi'ne yollandı: «Eski bir tan- go amatörü».

İdeal bir kaynana

SSCB'de Volgoda bölgeinin Kirovskiy So- cünde yaşayan Marie K. adlı bir kadın, 38 ya- şındayken tüm konuma yeteneklerini yitirdi. Kadın, 38 yıl sonra, konuma hastalıkları uz- manı (ortofonist) E. Koull'e sayesinde yeniden konuşmaya başladı.

Hazırlayan : Dr. Solçuk ALSAN

BUEMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Topraklarında faall- yet gösteren Britis Pet- roleum şirketinin dev- letleştirilen Afrika ülke- si — Duraklama. 2) Faşistlerin düşman- gözüyle baktığı mez- hep mensubu — Ter- si, jimdiki halde, he- nüz 3) Kur'an oku- ma — Kısıtlımadı «bayan». 4) Ter- si, o- tolardaki elektrik kay- nağı — Gidiz (eski- dil). 5) İki katlı iki bükerek çevirip görmek için ara- ya geçirilen tahta parçası. 6) Ünlü bir kadın tiyatro- cumuz. 7) Ter- si, delinmiş dağ yolu — İtalya Radyo- Televizyonunun simgesi. 8) Ter- si, yemin. 9) Halk mî- zîminde bir çalgı — Bir harfin adı — Matematikte bir sayı. 10) Çahillerin dünya üzerine düşüncelerinin esin kaynağı olan düşsel kilit.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Metafizik karşıt olarak doğa dışında hiç bir güç tanımayan öğretiyi inanan dogmatik. 2) Kemilgin içindeki maddi — Bir bağlaç — Bir haber ajansımızın simgesi. 3) Hayvanların kı- rıkdak dokularından elde edilen saydam maddi — Çinkonun simgesi. 4) Yabanek bir kadın adı — Ter- si, Süleyman'ın lakabı. 5) Söylenti — Ter- si, sahip. 6) Namaz çağrı — Emek harcamanın belirtisi. 7) Eski eser. 8) Bir su kabı. 9) Akdeniz'den bir İtalyan adası — Ter- si, eşek sesi — İşaret, iz. 10) Bileşim yoluyla elde edilen (maddi).

DÜNKÜ BULMACININ ÇÖZÜMÜ:
SOLDAN SAĞA: 1) İlaç Sorunu. 2) Sava- ra — Od. 3) TDK — Ahize. 4) İM — Asina. 5) Haran. 6) İki Verin. 7) An — Deneme. 8) Reis — İltok. 9) Arayızın. 10) Taife — eel.
YUKARDAN AŞAĞI: 1) İstihbarat. 2) İad — ner. 3) Aykırı — İyl. 4) aA — Mrs. 5) 5) AİD — Ne. 6) Orhan Veli. 7) rAİŞ — eniz. 8) Zikretme. 9) noeN — EMO. 10) Ud — aynek.

LATİN AMERİKA'DA DEMOKRASİ HAREKETLERİ GENİŞLİYOR

Brezilya'da sendikalar, diktatörlüğün terörüne karşı birleşiyor

Dış Haberler Servisi — Brezilya'nın Bela Horizonte kentinde hafta başında İnşaat işçilerinin deret zamanı için düzenledikleri protesto gösterisinde polis bir işçiyi öldürdü. Üzerine, ülkedeki tüm sendikaların protesto bildirileri yayımladıkları ve eylemlere hazırlandıkları bildirildi.

Günde üç kez bir dilim ekmek, bir fincan kahve dışında hiçbir şey satın alamayacak düzeydeki ücretlerinin artırılmasını isteyen işçiler hafta başındaki gösteride polis terörü ile karşılaşmışlardı. İnşaat işçileri arasındaki huzursuzluk üzerine, cuntanın olağanüstü önlemler aldığı, protestolarını tüm işçi sendikalarına sırtlamasından korktuğu haber veriliyor.

Bolivya'da sol blok, seçim etkisini korumaya kararlı

Dış Haberler Servisi — Bolivya'da işbaşında bulunan askeri yönetim, «Meclisin yeni devlet başkanını seçmesine kadar yönetimde kalacağını» açıkladı. 1 Temmuz'da yapılan seçimlerde hiçbir adayın, devlet başkanlığına aday olmak için gerekli salt çoğunluğu sağlayamaması nedeniyle, yürürlükteki anayasa gereğince devlet başkanını, en çok oy alan adaylar arasında meclisin seçmesi gerekiyor. Ancak meclisin, seçimlerde en çok oy alan cophe adayı Suazo'yu seçmek için seçim işini sürdüremeye bıraktığı ve askeri yönetimin işbaşında kalmasına eğilimi gösterdiği bildiriliyor. Bu arada Suazo'nun liderliğini yaptığı Demokratik Halk Partisi bir açıklama yaparak seçimlere hile karıştırıldığını ve kendilerinin en az 12 milletvekili kaybettirildiğini bildirdi. Demokratik Halk Partisi, Suazo'nun devlet başkanlığına getirilmesi halinde protesto eylemlerine geçeceğini açıkladı.

Faşist terörün hızlandığı El Salvador'da baskılar protesto ediliyor

Dış Haberler Servisi — El Salvador'da «28 Şubat Birliği» üyesi olduklarını söyleyen iki grup, iki ayrı kiliseyi işgal ettiler. Kiliselerin duvarlarına, baskı rejimine karşı pankartlar asan gruplar hapisteki liderlerinin serbest bırakılmasını ve kırdarda köylülere uygulanan baskıların durdurulmasını istedikler.

Nikaragua'da yüzbinler demokrasi mifing'i yapı

Dış Haberler Servisi — Nikaragua'nın başkenti Managua'da yüzbinlerce kişinin katıldığı bir mitingde, Nikaragua halkının ülkede demokratik bir toplum kurma kararlılığı belirtildi. Mitingde, yeni demokrasi hükümeti ve onun programına kesin destek belirtildi ve Nikaragua'da demokratik bir toplum yaratılmasından yana belgiler kullanıldı. Mitingde ayrıca Nikaragua'yı emperyalist müdahale tehlikesinin tamamen geçmediği belirtilerek Somoza kabintilerinin paralı asker toplamağa uğraştıkları belirtildi. Mitinge katılanlar, Nikaragua'ya yapılacak emperyalist müdahaleye karşı Nikaragua halkının kesinlikle karşı koyacaklarını bildirdiler.

Tunus Sendika lideri Aşur serbest bırakıldı

Dış Haberler Servisi — Tunus İşçi Sendikaları Federasyonu eski Genel Başkanı Elhabib Aşur serbest bırakıldı.

Tunus Devlet Başkanı Burgha, doğumunun 78. yıldönümü nedeniyle açıkladığı af kararıyla Aşur'a birlikte 8 sendikacı ve politikacı da serbest bırakıldı. Bilindiği gibi Ocak 1978'de Sendikalar Federasyonu'nun çağırışı üzerine yapı-

lan genel grevden sonra halkla hükümet kuvvetleri arasında çıkan çatışma sonucu en az 100 kişi öldü, aralarında Aşur'un da bulunduğu birçok sendika lideri tutuklanmıştı. Aşur daha sonra Federasyon Başkanlığından alınmış ve 10 yıl hapis cezasına çarptırılmıştı. Aşur'un tutuklanmasında birlikte ulusal ve uluslararası sendikal örgütler, Tunus'taki baskıları kınayan ve Aşur'un serbest bırakılmasını isteyen girişimlerde bulunmuşlardı.

Mısır Dışişleri Bakanı Ankara'ya davet edildi

Kahire (ANKA) — Mısır Arap Cumhuriyeti'nin dışişleri ile görevli Devlet Bakanı Butros Gali Ankara'ya davet edildi.

Filistinli gerillaların Mısır'ın Ankara Büyükelçiliğine yaptıkları baskın sırasında ve sonrasında Türk Hükümeti adına Mısır hükümet yetkilileri ile sık sık görüşmeler yapan Kahire Büyükelçisi Nurettin Kerekoğlu, bu çağrıyı Gali ile yaptığı görüşmeden sonra açıkladı.

Londra (ANKA) — Uluslararası Af Örgütü, Irak'ta son günlerde yeni idamlar yapıldığını öne sürerek, bu ilde yönetimin, rejime karşı olanlara sistemli baskı uyguladığını açıkladı. Açıklamada, Irak'ın Ortadoğu'da siyasi nitelikte idam cezasının en fazla uygulandığı ülke olduğu belirtilerek, Irak'ta 1974 yılından bu yana her yılortalama yüz kişinin idam edildiği ileri sürüldü.

Yeni Nikaragua örneklerinden korkan ABD, Latin Amerika'da önlem alıyor

Washington (ANKA) — ABD Savunma Bakanlığı «Pentagon'un ve CIA'nın, Nikaragua'daki son gelişmelerden sonra, Başkan Carter'in Orta ve Latin Amerika ülkelerine derhal mali yardım bağlaması isteginde bulunduğunu» bildiriliyor.

ABD yetkililerinin «Küba'nın olaylara doğrudan müdahale etmesinden endişelendikleri de ileri sürülüyor.

Pentagon ve CIA'nın özellikle El Salvador ve Guatemala'da olayların beklenmedik gelişmelere yol açmasından kaygı duyduğu belirtiliyor.

Bilindiği gibi ABD, Nikaragua'da Somoza'nın yerine bir başka kuklasını geçirebilmek için Somoza'nın istifasını istemiş, Somoza bunu kabul etmeyince de mali yardım kestğini açıklamıştı.

Breşnev: "Sovyetler Arap ve Filistin halklarıyla dayanışma içindedir"

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Leonid Breşnev, Sovyetler Birliği'nin, Filistin ve Arap halklarının Ortadoğu'da adil ve kalıcı bir barış uğrunda sürdürdüğü savaşımını yamında olduğunu bildirdi. Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yasser Arafat'ın 50. doğum yıldönümünde kendisine bir kutlama meşajı gönderen Leonid Breşnev, Arafat'ın emperyalizme ve siyonizme karşı verilen savaşına büyük katkılar yaptığını belirtti.

Etiyopya'da okuma yazma kampanyası yayılıyor

Etiyopya'da başlatılan okuma-yazma kampanyası bütün ülkede yayılarak hızla genişliyor. Yax tatilinde olan tüm orta, ilse ve üniversite öğrencilerinin ve öğretmenlerinin öğretilen olarak katılmaya sürdüren kampanyaya başta köylüler olmak üzere halkın büyük bir bölümü katılıyor.

Etiyopya işçi sınıfı partisi kuruluyor

Dış Haberler Servisi — Etiyopya Geçici Askeri Konseyi Başkanı, Başbakan ve Devrimci Ordü Komutanı Mangistu Halle Mariam, Etiyopya'ya yönelen gerici ve emperyalist saldırıya verilecek en iyi yanıtın işçi sınıfı partisinin kurulması olacağını söyledi. Geçici Askeri Konsey toplantısında bir konuşma yapan Mariam, ülkedeki tüm devrimci güçlerin işçi sınıfı partisinin kurulması çalışmalarına katılmaları gerektiğini belirtti. Bu partinin bilimsel sosyalizm temelleri üzerinde en kısa zamanda kurulacağını açıkladı. Öte yandan Etiyopya devriminin saldırılara karşı korunması amacıyla Etiyopya'da savaşın veren Küba'lı askerlere madalya dağıtım töreninde konuşan Mariam, Etiyopya ordusunun zayıf olduğu bir dönemde saldırılara karşı koymak için Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin her türlü maddi ve manevi yardımını yanısıra Küba'nın da gönüllü asker yardımıyla proletarya enternasyonalizminin en iyi örneğini verdiğini bildirdi. Tören de Küba'lı asker ve subaylara Etiyopya zafer madalyaları verildi.

44 yıl önce Hiroşima'ya atom bombası atılmıştı

Nükleer silahlara karşı gösteriler yoğunlaşıyor

● Tokyo'daki konferans, nükleer silahların yasaklanmasını istedi ve Pekin yönetimini kınadı

Dış Haberler Servisi — 6 Ağustos 1945'te Hiroşima'ya atom bombası atılmasının 31. yıldönümüne rastlayan günlerde nükleer silahların yasaklanması için gerçekleştirilen eylemler sürüyor. Japonya'nın başkenti Tokyo'da her yıl geleneksel olarak yapılan «Nükleer Silahların Yasaklanması Konferansı» sona erdi. Uluslararası konferansın yapıldığı açıklamada nükleer silahların yasaklanması için dünya kamuoyunun hareketine geçmesi istendi. Açıklamada, Pekin yönetiminin, nükleer silahların yasaklanması görüşmelerine şimdiye dek katılmaması ve hala katılmayı reddetmesi eleştirildi. «Tokyo'da düzenlenen konferans 6 Ağustos'ta Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atılmasının 34. yıldönümü olan 9 Ağustos'ta Nagazaki'de tekrarlanacağı bildirildi.

Dış Haberler Servisi — Vietnam, karasuları yakınında seyreden Amerikan 7. Filosu'na bağlı gemilerin derhal buralardan uzaklaşmasını istedi. Vietnam Dışişleri Bakanlığının yaptığı bir açıklamada, «Güney Çin Denizi'ndeki göçmenleri toplamak» gerekçesiyle Vietnam açıklarına gönderilen Amerikan gemilerinin esas amacının göçmenleri yakarak bölgede gerginliği korumak ve Amerika'nın Güney Doğu Asya'daki askeri varlığını güçlendirmek olduğu belirtildi. Açıklamada, Amerika'nın, BM Konferansı'nda alınan kararların uygulanmasını engellediği bildirildi.

Vietnam: 7. Filo gövde gösterisi yapıyor

Dış Haberler Servisi — Vietnam, karasuları yakınında seyreden Amerikan 7. Filosu'na bağlı gemilerin derhal buralardan uzaklaşmasını istedi. Vietnam Dışişleri Bakanlığının yaptığı bir açıklamada, «Güney Çin Denizi'ndeki göçmenleri toplamak» gerekçesiyle Vietnam açıklarına gönderilen Amerikan gemilerinin esas amacının göçmenleri yakarak bölgede gerginliği korumak ve Amerika'nın Güney Doğu Asya'daki askeri varlığını güçlendirmek olduğu belirtildi. Açıklamada, Amerika'nın, BM Konferansı'nda alınan kararların uygulanmasını engellediği bildirildi.

(birdakika)

ONBİNLERCE siyahi ülkeden süren ırkçı Rodezya yönetimi ilk kez Vietnam'dan göçmen alacağını açıkladı. Filistin hal kını yurdundan eden siyonist larail yönetimi yeniden Vietnam göçmeni alıyor. Irkçılığıyla tanınan İngiltere Başbakanı Thatcher İngiliz Ulusal Toplantısında Vietnam'a saldırdı. Dünyanın birçok yerinde ten son Nikaragua'da, görülen Vietnam karşı devrimci hareket oluşun paralı askerler girdi de Zimbabve Kurtuluş Örgütü'nün ve FKO'nun karşıması okorsa şaşmamalı. Avrupa'da bir numaralı paralı asker kaynağı olan İngiltere'nin Rodezya ve İsrail ile her alanda çok sıkı ilişkileri var.

PANORAMA HÜSEYİN BAŞ

Margarin üzerine

Temel ihtiyaç maddelerinin «hür teşebbüsün» paşa gönlüne bırakılmasını sakıncaları, ülke darboğazlarındaki gerçekler çok daha somut ve açık bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

Kıbrıs hareketi sırasında uçakları yakıtı bitiren bunların yabancı agababaları idi. Bugün uğrunda nice tavize boyun eğdiğimiz devletlerle satılan ham maddeleri, ağır aksak işleyerek, ya da işlenmiş malları stoklayarak halkı kuyruklarda perişan edenler bunlardır. Bu iki olgu arasındaki ilişki-bu ilişkiyi görmek için insanın kör olması gerekir.

İç ve dış sermayenin ya da her ikisinin ortaklığının keyfine bırakılan temel ihtiyaç maddelerinin başında Margarin ve likit yağ geliyor. Margarin, aslında anlatmaya çalışacağımız kısa öyküsünde de görülmüş gibi, bütünüyle uluslararası sermaye, giderek çokuluslu tekellerle ilişkilili. Margarinin ülkemize girişi 2. Dünya savaşının estesi Amerika aracılığıyla dış kapitalist dünyaya kapitalizmin ardına dek açığımız döneme rastlıyor.

Hayvanların içinde bulunmuş kırı yüzünden ortaktıkları kaybolan tereyağının yerine geçebilecek bir başka ikame maddesi keşi düşüncesi ilk III. Napolyon'dan çıkmış.

Yunan dilinde «İnel Beyaz» anlamına gelen Margarin 1869'da Mege-Mourles tarafından keşfedilmiş. Kaymağı a- lınmış süt ile yağ karışımından elde edilen margarinin ya da yumurtanın, kuskusuz, zannıyla gelişmiştir. Yağın yerini Balınanın ayılatılmış yağı ya da hurma kökenli yağlar almıştır. Kaymağı alınmış süt ise yerini Margarine tereyağı tadı veren diasetil adını taşıyan kimyasal maddeye bırakmıştır.

Margarinin keşfi, çok geçmeden son derece önemli sosyo - ekonomik çalkantılara neden olmuştur. Avrupa'da önemli sayıda hayvan yetiştiril-

ci istifas etmiş, Afrika sömürgeci ise yeni hammaddede saldırlarına uğramıştır.

Fransa'da keşfedilmesine karşın, Margarine ilk el atan tereyağı ülkesi Hollanda olmuştur. 1872'de, birbirine rakip iki firma, Jurgens ve Van der Bergh bu yeni işe girerek kısa sürede zenginleşmişlerdir. Ne var ki iki rakip, kapitalizmin değişmez ilkelere uygun olarak, halkı daha iyi sömürmek için, 1927'de, «Birleşik Margarin» adı altında birleşmişlerdir. Yeni firmanın İngiltere şubesi ise «Birleşik Margarin» adını taşımaktadır. Ama karşılığında İngiltere İmparatorluğunun hurma, ceviz, kopra vb. kökenli hammadde kaynaklarını elinde tutan güldü bir rakip mevcuttu. Söz konusu İngiliz konsorsiyumunun ar kasında Leverhulme Vikontu Sir William Hesketh bulunuyordu. Asıl adı Bill olan Sir William gerçekte bir bakkalın oğluydu. Asaletle iyice yığıldı tutunca kavuşmuştu. İki büyük rakip, yine kapitalizmin kurallarına uygun olarak, 1 Ocak 1930'da birleşme kararı aldılar. Yeni devin adı Unilever'di. Unilever, ülkemizde de hal olmak üzere, o günden bugüne hemen tüm kapitalist dünyaya el atmıştır. 1974 rakamlarına göre cirou 14 milyar dolara yaklaşmaktadır. Beş kıtaya yayılmış bağlı kuruluşlarında 350 bin üstünde insan çalışmaktadır. «Piyasaların hiçbir zaman %75'inden fazlasına» el atmamayı ilke olarak benimseyen Unilever be sin (margarin) ve sabun (deterjan) dalında Avrupa ve çok sayıda ülkede olduğu gibi Türkiye'de de «hakimî mutlak» tir. Az yatrımla yıllardır, yağ ve deterjan piyasasında «aslan payını» gövdeye indiren Unilever'in son yağ skandalındaki sorumluluğu henüz bütünüyle ortaya çıkmış değil. Ne var ki, margarin gibi, yasa dışı önemli olan bir temel ihtiyaç maddesi tümüyle halkın hizmetine vermek için, işe öncelikle piyasanın hakimî mutlakı Unilever'den başlanması gerekmektedir.

Tabii buna, yetecek gücünde yarsa...

Ucuz Hayatlar

Tam Gün Yasasının yürürlüğe girmesiyle sağlık hizmetlerinin geleneksel yetersizliği bir kez daha ortaya çıkmış bulunmaktadır. Yasa kapsamı dışında kalmayı isteyen doktorların sayıları, az da olsa, zaten yetersiz olan sağlık hizmetlerini daha da içinden çıkılmaz hale getirmiştir. Ödemisiz teahhütlenme olayının talihis kurbanları tedavi için götürüldükleri Ödemis Devlet Hastanesinde tüm doktorların görevlerini bırakmış olmaları nedeniyle Tiro Devlet Hastanesinin yolunu tutmak zorunda bırakılmışlardır. Sağlık Bakanının, kentteki serbest meslek erbabi doktorları çağırarak tedaviyi suçu hastane başhekimine yüklemiş olması olayın vahametini ortadan kaldırmamaktadır. Sorun aslında Tam Gün sorunu da değildir. Sorun tüm aksi görüldüğüne rağmen Türkiye'de sağlık hizmetlerinin içinde bulunduğu dramatik yetersizlikler sorunudur. Kısaca ilaç da, sağlık hizmetleri de pahalı ve ödemisizle çözümü ulaştırılmamış. Halkın sağlığına bizzat devlet, yalnız devlet işletilmediği, sorunun çözümü ulaştırılması mümkün değildir. Geçen gün bir yurttaş burkulan ayağının tedavisi için Amerikan Hastanesine tam 6400 lira ödemek zorunda bırakılmıştır. Özel sektö-

rün elindeki hastanelerde tedavi «ölümden» beterdir. Serbest çalışan hekimler arasında «mülli milyonlar» vardır. Sadece bu bile Türkiye'de sağlığın ticaretinin yapıldığını en açık biçimde kanıtlamaktadır.

Kapitalist dünyada da durum bizimkinden farklı değildir. En ileri kapitalist ülkelerde bile sağlık asla ücretsiz değildir. Örneğin Amerika'da «tedavi» sırasında yurttaşın hiç bir zaman uzanamayacağı bölgede pahalıdır. Ates pahasıdır. U.S. News and World Report dergisi bir karp ameliyatının kaç para patladığını şöyle sergiliyor:

Ameliyattan önce hastanenin bir gündüğü: 12.500 lira
Ameliyathane ücreti: 40.000 TL
Set operatörün ücreti: 125.000 TL
Asistanın ücreti: 25.000 TL
Anestezi: 23.000 TL
Teknik araçları kullanan uzman: 15.000 TL
Laboratuvar analizleri radyoskopi: 3500 TL
Ameliyat sonrası 4 gün oda ücreti: 60.000 TL
Sıradan bir hastane odasının iki haftalık ücreti: 180.000 TL
Dahiliyecinin üç vizite ücreti: 12.000 TL
Toplam: 483.000 TL
Buna ameliyatta gerekli kanın beher 0,47 litresine verilen 1250 lirayı da eklemek gerekmektedir.

Derginin yazdığına göre, eğer hasta kilit dört başı mamur hastalık sigortasının aldıklarını düzenli bir biçimde ödemişse, tedavi belli oranlarda ucuzla gelmektedir. Ama yine aynı dergiye bakılırsa bu tür sigortaya sahip olmayan Amerikan yurttaşlarının sayıları 39 milyon gibi ürktüne düzeylerde. 123 milyon Amerikalının sigortalı ise böylesine pahalı tedavileri karşılamamaktadır. Buna karşılık doktorların durumu son derece parlaktır. Üç büyük hekim birliğinin de Kongre'de yolda milyonlarca lira harcayan «lobiler» mevcuttur. Bu lobiler doktorların sağlık ticaretinin tekerine comak sokmak isteyenleri engellemekte görevlendirilmiştir. Bolluk toplumu Amerika'da «hayat», işte böylesine «ucuzdur».

— Sen nobzına bak ben de cüdanına

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

Gramma gazetesi, kapitalist ülkelerde ki gençlik hareketinin son yıllarda büyük boyutlarda geliştiğine dikkat çekiyor. Gazetenin bu hareket içinde işçi sınıfı hareketiyle doğrudan bağ olma-yan aslî gençlik hareketlerinin genel bir inisiyatifini veren bir yazısını sunuyoruz.

Kapitalist Ülkelerde aslî gençlik ve isyanlarının nedeni

Son yıllarda özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra gençlerin savaşımı gittikçe artan bir hızla gelişiyor. SBKP Genel Sekreteri L. E. Brejnev, 1970'de Komsomol 18. Kongresi'nde konuşurken buna dikkat çekerek şunları söyledi: «Kapitalist ülkelerdeki gençlik hareketinde güçlü bir hızlanma görülmüştür. Bu, kapitalizmin derinleşen genel bunalımının önemli bir belirtisidir. Gençler kendilerini bir sömürü rejimine, emperyalizmin kanlı serüvenlerine teslim etmek istemiyorlar. İşçi, köylü ve öğrenci gençlerin güçlü eylemleri, bu eylemlerin kitlesel ve taarruz niteliğindeki karakteri son yıllarda kapitalist ülkelerdeki politik savaşımın önemli bir ögesi durumuna geldi.»

Günümüzün ve çağımızın radikal gençlik hareketi, en çeşitli demokratik örgütlerin kendiliğinden bağlaşıklığının bir sonucu olarak 1950'lerin sonuna ve 1960'ların başında ortaya çıktı. Kapitalist dünyadaki gençlerin bu isyanı bütün emperyalist ülkelerde, özellikle büyük kentlerde alabildiğine yaygınlaşmış olmasına rağmen bu olay en iyi şekilde ABD'de incelenilebilir.

Amerika Birleşik Devletleri'nde bir çok genç insan, sosyoekonomik sistemin köklü değişikliklere karşı geniş gösterilere katılıyor. Bu kötlükler genel olarak şöyle sıralanabilir: varolan eğitim sistemi; dış politikada saldırganlık eylemleri; insan haklarının kısıtlanması; dini versitelerin, tekel ve Pentagon tara-

Gramma

• GRAMMA
• Haftalık gazete.
• Küba Komünist Partisi'nin yayın organı.
• Havana'da yayınlanır.

ından yönetilen kurumlara döndürülmesi; bilimsel-kültürel ilerleme ile kitlelerin kültürel ilerlemesi arasındaki orantısızlık; enflasyon, işsizlik, tüketim toplumunun diğer dengesizlikleri.

Bu gençlik hareketinde bir başka olumlu yön daha vardır. O da, gençlerin, burjuva ideolojilerinin öğrettikleri «teknolojik tabanlı» teorilere kapılmamalarıdır. Bu teoriler, «endüstriyel toplum», «endüstri - sonrası toplumu», «teknokratik toplum», «sosyalizm ile kapitalizmin yakınlaşması», vb., toplumsal dönüşümün temelini bilimsel - teknolojik devrim olarak kabul ediyor.

Burjuvazi, bu uyutmacılarla aslî gençliği kendi yanına kazanamayacağını anlayınca onun ideolojileri başka teoriler üzerinde çalışmaya başladı. Örneğin, gençliği sınıf savaşımından koparmaya çalışan «ideolojinin sonu» ve kuşaklar arası çelişki teorisi gibi. Ama gençlerin protestosu geçici bir hareket değildir; bu protesto, özellikle genç aydınlar açısından, kapitalist sistem içinde gelişen derin çelişkileri ve onun yabancılığına değer sistemini yansıtır.

Bu gençlik isyanının büyük zayıflıklarından biri, bu isyanın, uyumlu bir fikirler sistemine dayanmamasıdır. Ideolojik kavramları çok çarpıştırır, net değildir ve bir çok durumda çelişki bir sistemdir. Bu gençlik hareketi, toplumsal, politik ve ideolojik platform bakımından birbirlerinden farklı olan gruplardan oluşmaktadır.

Diğer gelişmiş kapitalist ülkelerde olduğu gibi Amerika Birleşik Devletleri'nde de iki ana aslî gençlik grubuna işaret edilmelidir: Birisi «yeni sol» denilen hareket, diğeri de hippiler ve benzerlerdir.

Aslî gençliğin ideolojik yönelimlerinin net olmamasının ve çelişki olmasının nedeni, geniş oranda, burjuva ideolojilerinin ve «sol» revizyonistlerin etkisi nedeniyle gençlerin teoriye karşı hoş görün ve şüpheli bir tavır almaları ve hatta onu bazan reddetmeleridir.

فلسطين الحرة

• FİLİSTİN EL-SEVRA
• Haftalık dergi.
• Filistin Kurtuluş Örgütü'nün yayın organı.
• Beyrut'ta yayınlanır.

organlarında, erduda örgütlenmektedir. YSGF Genel Sekreteri ve Yemen Sosyalist Partisi MK Üyesi Riyad Elakbari şunları söylüyor:

«Hasiran 1978'de karşı devrimci, oportünist ve aşide solu güçlerin başarısız denemesinden sonra, ülkedeki tüm sınıfların ve emekçi kitlelerin politik savaşına katılmalarının sağlanması, ülkedeki tüm ulusal demokratik güçlerin eylem birliğinden sonra sorunlu olarak karşımıza çıkmıştır. Bu nedenle YSGF'nin Yemen gençliğinin birliğini pekiştirmek ve bu savaşında gereken yerini alması için ivedi görevler düşüyor.»

YSGF'nun başarılarına gelince, bunlar aslında işçi sınıfının ve bağlaşıklarının, Yemen Sosyalist Partisi'nin örgütlediği ve uygulamaya koyduğu toplumsal, ekonomik, kültürel savaşımından ayrı tutulamaz. YSGF üyeleri, ülkedeki bir çok ekonomik ve üretim programlarında rol alıyorlar. Okuma yazma kampanyalarında baş görevi üstleniyorlar. Halkın tüm sorunlarının çözümüne için gereken her türlü yardımı yapıyorlar. Hiç bir zaman halkın dertlerini anlamamazlıktan gelmiyorlar. Bu nedenle de halk sorunlarının çözümüne için YSGF'ye başvuruyor.

YSGF'nun uluslararası saygınlığı ise herkeşce biliniyor. YSGF'nun bu uluslararası saygınlığı altında bu örgütün dünyadaki ulusal kurtuluş, barış ve toplumsal ilerleme güçlerinden yansıdığı ilkel politikasının bir sonucudur. YSGF'nun bu politikası YSP'nin politikasının bir sonucudur.

Yemen gençliği ilerici Arap ulusal kurtuluş hareketleriyle iç içe olduğunu her zaman göstermiştir. Yemen gençliği ayrıca dünya demokratik gençliği ile birlikte barış, güvenlik ve antiemperyalist, antifaşist, ırkçılığa ve gerileliğe karşı savaşımı sürdürüyor.

Yemen gençliği, işçi sınıfının ve bağlaşıklarının partisi YSP'nin çizdiği yoldan yürüyor. İlerici, demokratik ve sosyalist bir Yemen için.

Yemen Sosyalist Gençlik Federasyonu

«Yemen Devriminin Savunulması, Yemen Birliğinin Sağlanması ve 5 Yıllık Planın Gerçekleştirilmesi Yoluyla Gençliğin Rolü» başlığıyla 6-8 Aralık 1978'de toplanan Yemen Sosyalist Gençlik Federasyonu, Büyük Kongresi, Yemen gençliğinin savaşım tarihinde önemli bir yere sahip. Kongrenin bir başka önemli, Yemen Sosyalist Partisi'nin kurulmasından bir kaç gün sonra yapılmıştıydı.

Yemen Sosyalist Partisi'nin Ekim sonlarında yapılan 1. Büyük Kongre belgelerinde, Yemen gençliğinin, Yemen devrim ve onun devrimci partisi için güç kaynağı ve ulusal devrimci görevlerini yerine getirmesinde büyük işler yüklediği belirtiliyordu.

Yemen Sosyalist Gençlik Federasyonu 1973 başlarında kuruldu. Federasyon daha kurulduğu ilk günden, Yemen gençliğinin birliğinin sağlanması uğrunda büyük ve başarılı bir savaşımını girişti. Gerçekten de federasyonun 1975 Ekim'inde yapılan ikinci kongresine gelindiğinde amaçla ulaşılmış ve ülkede bulunan üç gençlik örgütü YSGF çatısı altında birleşmişti. Bu, Yemen'in sosyalizm yolunda verdiği savaşım için çok önemli bir olaydı.

YSGF Kongresinde, ulusal demokratik devrim savaşımında gençliğin bir ilk içinde mücadele etmesi, sosyalizme geçiş aşamasında gençliğe düşen görevlerin en iyi şekilde yerine getirilmesi için savaşımın sürdürülmesi kararlaştırıldı.

Bugün artık YSGF'nun, işçi, köylü ve diğer emekçi kesimlerden gelen 31 bin üyesi vardır. YSGF, ülkenin bağışsızlık ve toplumsal kurtuluş savaşımında tuttuğu onurlu yer nedeniyle kısa bir süre içinde hemen hemen gençliğin bulunduğu tüm üretim ünitelerinde, okullarda, kooperatiflerde, hükümet

Bakımı HABORA

«Kızlar birlikte erkilere bakıyorlardı. Yüksek bina meyveleri gösterdi. Sonra tellere tutundu. Çile yapışmasından sonra birdenbire bir ahi! sesi duydum. Tellere yapışmış. Bırakamıyordum. Ben korkumdan olay yerinden kaçtım. Daha sonra arkadaşımın kömür haline gelen cesedi ile karşılaştım.» (Bir erk kopartmak için, bahçe sahibi tarafından elektrik verilen çile geçmeye çalışırken ölen 14 yaşındaki Yüksek Acar'ın, o sırada yanında bulunan arkadaşının söyledikleri. Hürriyet, 24.6.1979).

«Çocuklarını zorla dilendirenler, 100 lira karşılığında kiraya verenler, ellerini yakanlar, kaynatılan keten tohumlarıyla şekilsizleştirilen bacaklarını boynuna dolayı bebelerini köşe başlarına oturtan babalar, gözlerini akıntı kezzap dökerek yakan analar, yaşları 13'ü aşan kızlarını erkilere teslim edenler...» (15. 7. 1979, Milliyet Pazar eki, Pinar Türeci'nin röportajı).

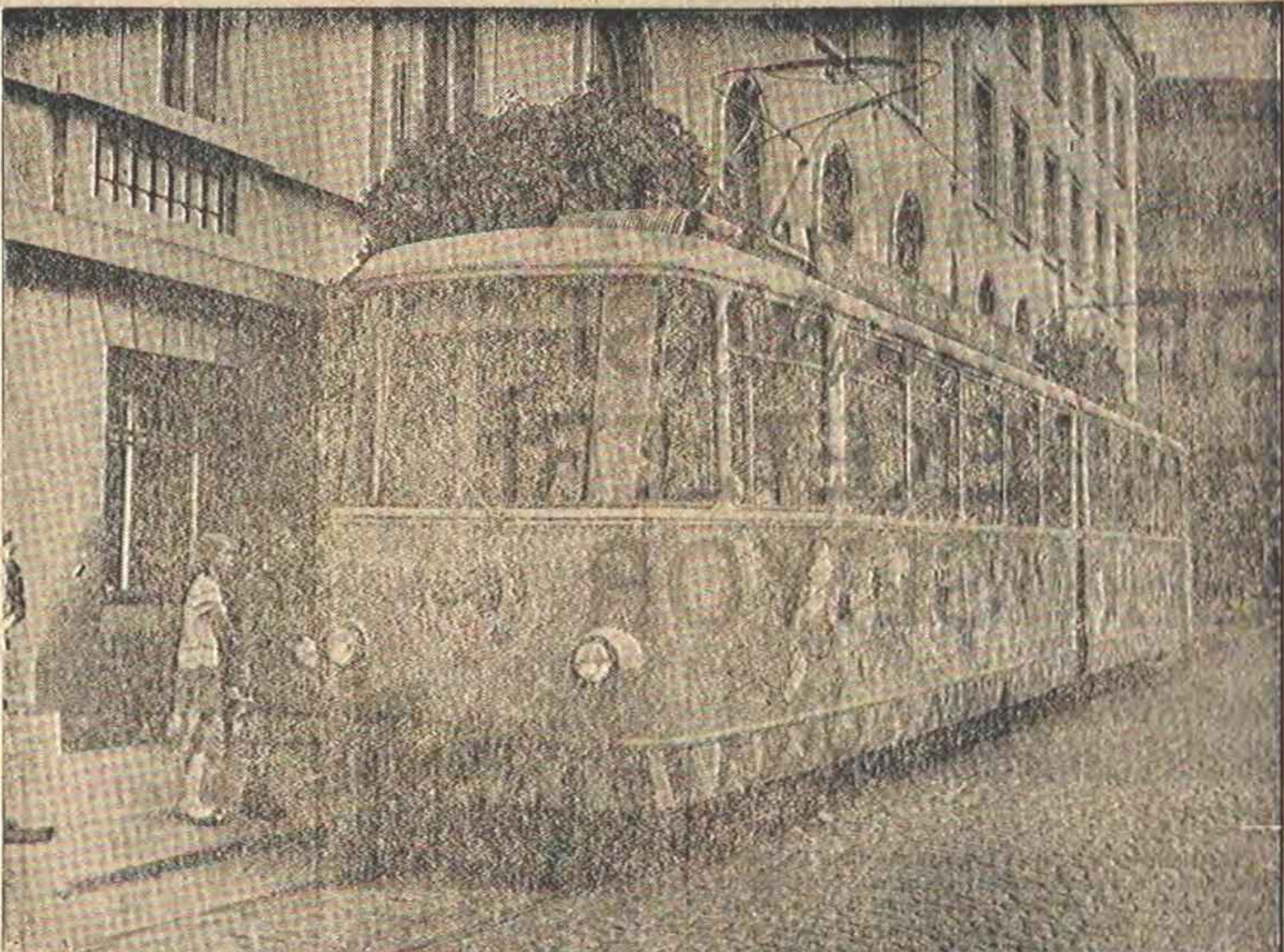
Cocuklar... Bizim çocuklarımız... Türkiye'nin çocukları... Hani 23 Nisan günlerinde Vali'nin, hatta ve hatta Başbakan'ın koltuğuna oturup televizyonlara, gazetelere geçen çocuklarla birlikte bu ülkede yaşayan ya da yaşamaya çalışan milyonlarca çocuk...

Emilindiyi ya da Bayazıt meydanlarında Mariboro ya da siyah Samsun satan çocuklar... Sirkede gece 9'lardan, 10'lardan sonra yanınıza yaklaşıp, para karşılığında vücutlarını teklif eden 13-14 yaşında erkek çocuklar... Yazarları içeri atmaz ya da kitap toplamayı çok iyi bilen gevşek ya da anti-gevşek yöneticilerin kapatmaya güçleri yetmeyen kız otellerde kiralanın kızlar...

Çocuklar... Bizim çocuklarımız... Türkiye'nin çocukları... Hani, Beyoğlu'nda, istiklal caddesinde bir takım pastaneler vardır. Gariban turistler seyrederek vitrinlerini, cepindeki paraları a-kıllarından sayarak, Ve içerde bizim çocuklarımızın bir başka kesimi pastaları yerken, özellikle kıyın, bodrum katındaki pasta fırınlarının havalandırma penceresinin dibinde, bizim çocuklarımızın bir başka kesimi hem istir, hem pasta kokularını iç-

erler çıkarlar. Çocuklarımızın bir kesimi böyle yaşarlar. Ya nasıl oynarlar? «Bakırköy'ün Yenimahalle kesiminde önceki gün ban lıy treninin tekerlekleri altında kalarak feci şekilde parçalanan üç çocuğun kimlikleri belli oldu. (...) adların da ki üç kilolu yavrunun, tren yoluna kibrit kutusu toplam amacıyla gittikleri anlaşıldı.» (Hürriyet, 24. 6. 1979)

Çocuklar... Bizim çocuklarımız... Türkiye'nin çocukları...

Uluslararası Çocuk Yılı dolayısıyla, Sofya'da bulunan tüm çocuklar, tüm küçükler için "yaşlılar"ın hazırladığı armağan "Masallar Tramvayı"...

«Masallar Tramvayı»

1979 YILI "ÇOCUK YILI" OLARAK KUTLANIYOR. VE DÜNYA, BİZİM 23 NISAN "ÇOCUK GÜNÜ" OLARAK KABUL ETTİ DİYE NEREDEYSE YERİ GÖĞÜ İNLETİYORUZ. AMA ACABA, HIÇ OLMAZSA "ÇOCUK YILI" DOLAYISIYLA ÇOCUKLARIMIZA BİR ŞEYLER VEREBİLDİK Mİ?

4 Temmuz 1979'da Sofya'da küçük, yalın bir tören yapıldı. Gerçekte dış görünüşü böyleydi. Oysa törene katılan Sofya'lı çocuklar için büyük bir şenlik, büyük bir bayramın başlangıcıydı.

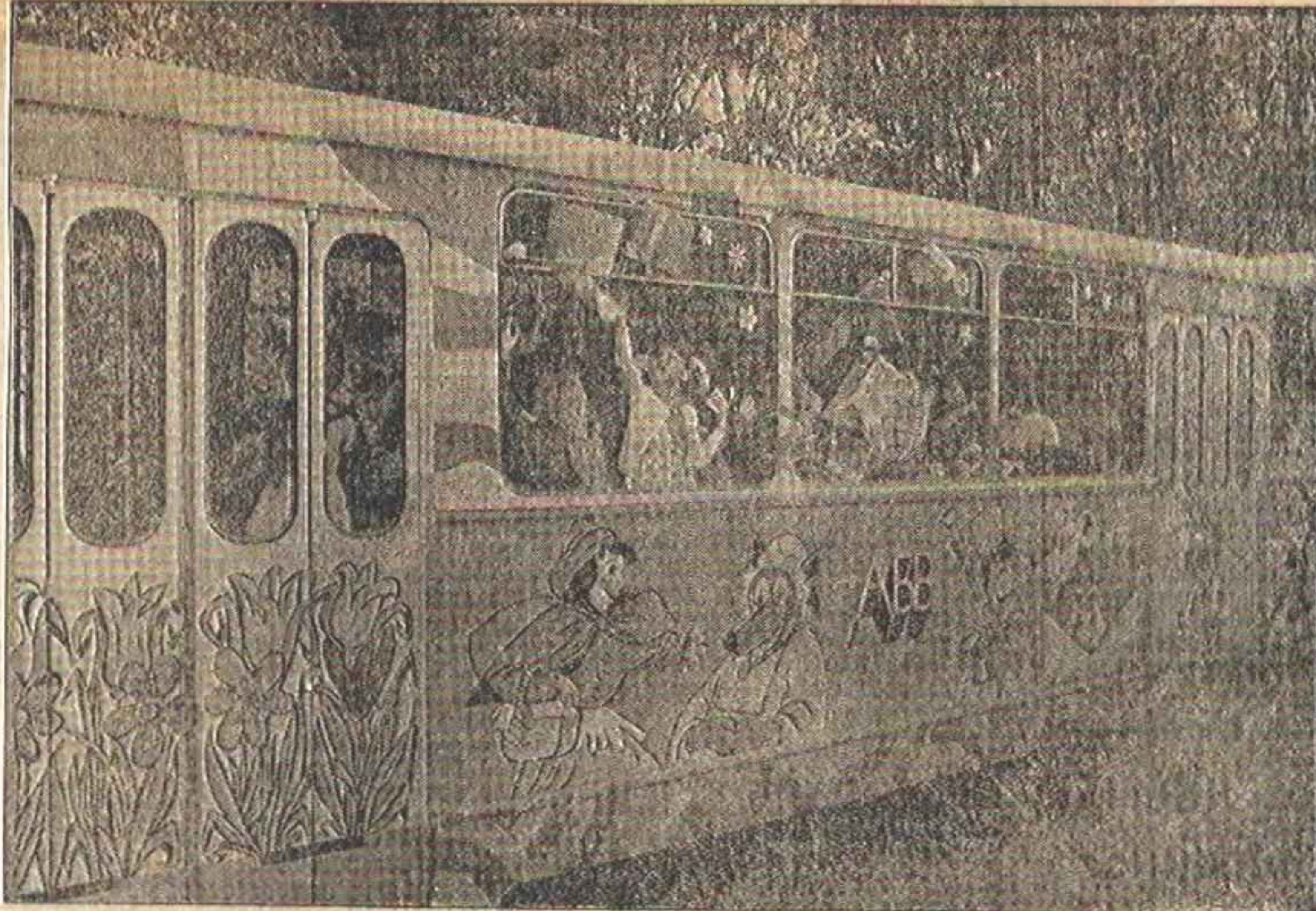
Uluslararası Çocuk Yılı dolayısıyla, Sofyalı çocuklara, ya da daha doğrusu Sofya'da bulunan tüm çocuklara, tüm küçüklere, yaşlılara bir armağan hazırlanmışlardı. «Masallar Tramvayı»ydı bu. Sofya tramvaylarından iki ya-

sonlu olan biri, baştan sona yeniden boyanmış ve içi yeniden düzenlenmiş olarak durakta bekliyordu.

Tramvayın önünde Uluslararası Çocuk Yılı'nın amblemi, yanlarında ise çeşitli masal kahramanlarının, Pinokyo'dan Doktor Ohbol'ye, Çizme Kedi'den Smejanka'ya kadar tüm masal kahramanlarının resimleri ve Bulgar alfabesinin ilk üç harfi, «ABV» yazılıydı. Tramvayın içi de ayrı bir dünyaydı. Duvarlar, camlar gök-sayacak, özellikle çocukların hoşuna gidecek resimlerle doluydu.

Tramvayda yatanlardan başka iki de görevli var. Bunlardan biri bir eğitimci. Çocuklara çevreyle ilgili bilgiler veren ya da sorularını yanıtlayan bu eğitimcinin dışında bir de «Kırmızı Başlıklı Kız» var. Hani masaldeki kurdun yemek istediği kız. Kurdu yemeyemediği kız. «Kırmızı Başlıklı Kız» tramvayda konduktörlük yapıyor. Tramvaya binmeden önce çocuklara verilen, özel olarak bastırılan ve salt burada geçerli olan alacak - bulacak biletleri de «Kırmızı Başlıklı Kız...»

Tramvayın her seferinde çeşitli yaşta konuklar da bulunuyor. Televizyoncular, radyocular, sinema ve tiyatro oyuncular ve yazarlar, müzisyenler... Bazıları kısa bir çocuk oyunu oynuyorlar yolculara, bazıları bir masal okuyorlar, bazıları da şarkı söylüyorlar ya da keman çalan çalıyorlar...

Tramvay'ın önünde Uluslararası Çocuk Yılı'nın amblemi, yanlarında ise çeşitli masal kahramanlarının resimleri ve Bulgar alfabesinin ilk üç harfi "ABV" yazılı.

Özgürlük Parkı'ndan geçiyor tramvay. Ruski Bulvarı'ndan, Lenin Alanı'ndan, dev yapıların yanından, bahçeli küçük evlerin arasında, Kakhahalar, şarkılar dolduruyor ortahatı. İster Sofya'lı olsun, İster Paris'li, İster Moskova'lı olsun, İster Londra'lı, İster Kara, İster beyaz derli, ne olursa olsun, eğer oniki yaşından küçükse çocuk, biniyor «Masallar Tramvayı»na, geziyor Sofya'yı.

Yalnız «Masallar Tramvayı» mı...? Bir de «Masallar Treni» var, Bulgaristan'da dolaşan. Bir de «Masallar Gemisi»...

Ama Bulgarların Uluslararası Çocuk Yılı dolayısıyla hazırladıkları bu «Masallar Taşıtlarında» etkinlikleri de var. Örneğin «Masallar Uzağı Gemisi» yok. Böyle masal kahramanlarının resimleriyle doldurulmuş bir Uzağı Gemisi ay'a götürüp getirebilecek di çocukları.

ILAN

T.C. Ziraat Bankası Cihangir şube binasında yapılacak tadilat ve onarım işleri kapalı zarf usulü ile ihale edilmektedir. 1. keşif bedeli Bayındırlık Bakanlığı 1979 birim fiyatları ile (980.000.-) TL. dir. İhale 21.8.1979 günü saat 15.- de yapılacaktır. İştirak etmek isteyenler; proje keşif özeti ihale şartnamesi ve sözleşme örneğini Marmara Bölge Müdürlüğüne (Meclisyeke) görebilirler. Tekliflerin ve geçici teminatın (425150.-) TL. ihale gününden bir gün evvel 20.8.1979 Pazartesi günü (15.-)ya kadar Marmara Bölge Müdürlüğüne teslimi gerekir. Postadaki gecikme nazara alınmaz. Bankamız 2490 sayılı Arttırma ve Eksilime Kanununa tabi olmadığından ihaleyi yapıp yapmaktan serbesttir.

Devlet eliyle göl yağması

MERT GÖLÜ OLAYI

RÖPORTAJ: MEHMET BARAK

— Mert Gölü olayı, düzenin egemenlerince, yasaların nasıl yon tuldugu ve hiçe sayıldığını somut bir örneği oluşturmuyor.

— Mert Gölü, toprak ağası Ali Haydar Doğan tarafından 1937 yılında özel mülkiyete geçirildi.

Kendisine ait küçük lokantada, bölgenin iki kodamanıyla kadeh tokuştururken bulduk İgneada Belediye Başkanı Hayri Savaş. Soru ma yanıt verirken, kırmızı yuvarlak yüzü daha da kızardı. İki elini yana açarak, «Ee, o'lsun, TRT-B'nin TRT ve Basın Yapı Kooperatifi ortasında» dedi. Konuyu biraz daha açtım, öndü göbeğine kadar açık bakan, çatallı beyin salatasına gomerken, geri çekti:

«Evet, bu gölde özel mülkiyetin kaldırılması gerekir. Ama Danıştay karar vermiş bir kez. Kanunlara saygı olmalı. Ben TRT ve Basın Yapı Kooperatifi'nin buraya gelmesinde yarar görüyorum. İgneada, geleceğin turizme dayalı düşünmek zorunda. Bazı kişiler olayları kendi çıkarları için yaptırıyor. Onlara da Kooperatif birer yer verseydi, böyle çıkışmazlardı. Devlet gelince, o buraya turistlik tesis yapamaz. Hop, Akdeniz'e, Ege'ye kaydırıyor yatırımlarını. Benim ki özel gölümün TRT-B'ye gelin buraya»

İki kodaman, Hüseyin Uyanık ve Osman Montes sözde karışıyor: «Biz TRT ve Basın Yapı Kooperatifinin bu gölü almasını savunuyoruz. Bu gelişim turizmin gelişmesine yardımcı olacaktır»

«Devlet kamulaştırıyorsa, başka yer kamulaştırın»

«Kışkırtıcı yapıyorlar»

Başkan, oldukça sinirli ilk sözünü söyledi: «Ben TRT ve Basın Yapı Kooperatifinin ortağı değilim»

Ama ortak!

Nuri Baba'yı anımsıyorum. Nuri Baba, ailebittir kendi yaptığı küçük çaplı turistik bir motelin sahibi. O da ortak Kooperatif'e. Ancak Mert Gölü'nün satılmasına karşı çıkıyor şimdi. Karşı çıktığı için de, başına gelmedik şey kalmamış. «Anlatıyordum, konuşmama diyordun. Anlatılanları sadece başıyla onaylamakla yettin. Bir gün, Kırklareli Milletvekili Mehmet Deveci ve Demirköy Belediye Başkanı ile birlikte motele yemeğe gittim. Nuri Baba'ya uzak tan laf atıyor:

«Siz iktidara geldik, bu adamı da belediye başkanı yaptık, göl satıldı»

Masadakiler birbirlerinin yüzüne bakıyor. İgneada Belediye Başkanı Hayri Savaş oldukça kızgın. Çekip gidiyorlar. Gece yarısı Başkan, yanında bazı kişilerle yeniden gittiği motele. Ona sürdüklerine göre, alah dayıyor Nuri Baba'ya aza-nedenen böyle konuşun? diye. Olay savanlıkta şimdi.

MERT GÖLÜ NERESİ?

Gazeteci Nazif Karacam TRT ve Basın Yapı Kooperatifinin yayını sırasında şöyle anlatıyor Mert Gölü'nün bulunduğu Igneada'yı: «Geçmişte Osmanlı sultanlarının av eğlenceleri düzenledikleri

BASBAĞLIĞI

31.7.1979 Salı günü tutulduğu amansız hastalıktan kurtulamiyarak aramızdan ayrılan değerli arkadaşımız Osman Demirköy'ün ailesine, yakınlarına ve tüm öğretmen arkadaşlarına baş sağlığı dileriz.

TÖB-DEK ÇERKEŞ SUBESİ YÖNETİM KURULU

Po: 1987

İgneada Belediye Başkanı Hayri Savaş

Hayri Savaş'ın tartakladığı Nuri Baba

Mert Gölü nasıl yağmalandı?

ve bu yüzden yılın büyük bir bölümünü çevre Türk ve azeri halkları kapalı tuttukları bu yöre, aynı zamanda saray mülküne en iyi fa-sulyeyi yetiştiren bir ortamı saha-p-tır. İste kışkımız, uzun bir araştı-r-ma sonunda TRT-B yöneticileri-nin İgneada'yı seçiş nedenlerin-den birisi bu özellikleridir...

Mert Gölü, TRT ve Basın Yapı Kooperatif'i tarafından 18.8.1973 tarihinde satın alınan Longoz Çiftliği içinde gösterilmiş bulunuyor. TRT-B, 44 milyon 800 bin TL öde-miş buraya. Ancak tapu, tartışma konusu yapıyor. Nedeni de, an-lan 2388 dönümlük arazinin esaz-lık, bataklık, göl olarak tapuya tes-e-lli edilmesidir.

YASALAR NASIL ÇİĞENİR?

Mert Gölü'yle çevresinin tapu büküsü ilginç. İlginç olduğu kadar

da düzenin egemenlerince yasa-ların nasıl yontulduğu ve hiçe sa-yıldığını somut bir örneği.

İlk tapu kaydı 1887' yılına ait. Longoz Çiftliği'nde, baltalık ve 500 dönüm olarak gösterilen arazinin sınırı ise şöyle saptanmış:

«Tarafı Luladı Deresi ve Röstieye'ye giden yol ve Bahri Sıyah ve Derin geçit deresi başı ve Molla Ali Oğlu başına çıkan çubuk yolu ve Luladı Deresi yolu»

Bu tapu, 1930 tarihinde, satın-alınma yoluyla Yusuf Beyzade Hay-dar Bey'e geçiyor. Bu tarihte de a-ra-zinin miktarı 500 dönümdür. An-ek, 1937'de arazinin 4960 dönüme çıkartıldığını görüyoruz. Toprak ağası Ali Haydar Doğan, 22.12.1934 ta-rihli 2644 Sayılı Tapu Kanunu'n-un 31. maddesine dayanarak İste-miş arazisini genişletmeyi. Bu madde, «Gayri menkulün meseha-

si (afanı) tapu steliinde yanlı mık tardan fazla çıkıp da bu fazlanın bitişlik araziye el uzatmaktan İleri gelmedik ve sınıra da bir değişik lik olmadık yerinde yapılacak tet kık ve tahkiklerle anlaşılır ve key-fiyet Tapu Komisyonuna da tas dık olunursa, stelle tahakkuk etti-ği gibi kaydolunur» demektir. Fakat 31. maddede belirtilen «... faz lanın bitişlik araziye el uzatmaktan İleri gelmedik...» hükmü, bu olay-da çiğnenmiş olmaktadır. Devletin inküm ve tasarrufu altında bulu-yan göle, sazlığa, bataklığa el u-çulmuyor. Böylece Ali Haydar Ağa, 500 dönümlük arazisini 4.960 dönüme çıkartarak Mert Gölü'ne le sahip olmuştur.

MAHKEMEDEN MAHKEMEYE

4.960 dönümlük bu arazi, 4785 Sayılı Kanun'la devletleştirilerek kullanma hakkı Orman İdaresi'ne ait olmak üzere Hazine adına 19.6.1947 tarih ve 121 numaralı tapuya teselli edilince, Ağa yen-den harekete geçiyor. 4960 dönümlük 2388'li orman niteliği taşımadığı ge-rekçisiyle, Orman İdaresi'nden ali-narak yeniden Ali Haydar varis-le-rine bırakılıyor. Kararı Danıştay 8. Dairesi vermiştir. 1963 yılında ve 2.7.1968 tarihinde esazlık, bataklık, göl olarak teselli ediliyor yeni tapu-da.

Bu arada İgneada'da, Mert Gölü'nün ağalarını eline geçmesini hazmedemiyorlar. Mülceleyle baş-lıyorlar. Bunun sonucu, Demirköy Asliye Hukuk Mahkemesi, 1975'te tapunun iptaline karar veriyor. O-lay Yargıtay'a itiraz ediyor. Yar-gıtay, Danıştay'ın bu yöndeki ka-rarını dikkate alarak, iptal kararını bozuyor. Ancak Yargıtay benzer bir konuda, daha sonra verdiği ka-rarda şu görüşü savunuyor:

«Medeni Kanun'dan önce ve tapu kaydının oluşturulduğu günde ve ondan sonra göl deniz denir ki bi kamunun yararlandığı genel su ların tapu siciline teselli edilmele-ne ve özel olarak tasarrufuna ola-nak sağlayan bir hüküm getirme miştir. Arazı kanunnamesinde arazi türü açıklanmış ve fakat miri, va-kıf, mülk, metruk menaf sular yer alın-mıştır. Mecelle'nin 1257, 1258, 1264 maddelerinde bu tür suların mü-bah olduğundan söz edilmiş bulun-ması, bu tür suların herkesin ya-rarlanması anlamına gelir. Suyun mübah olması, o suyun kişi adına tapuya tesellile olarak sağlanmaz... Kaldı ki, gerekmedikçe halde ta-puya teselli edilmekte olumsuz bir kazanımın hak varlığından bir an için söz edile bile, sonradan yürü-r-löge giren Medeni Kanun'un 641. maddesi bu tür tasarruflar hakkın da amir bir hüküm getirmiş ve bun-ların kimsenin malı olamayacağı e-sasını koymuştur. Söz edilen hü-küm, Kanunun yararına konulmuş ve uyulması halinde düzen bo-zucu bir nitelik taşıması olması ba-kımından kamu düzeni ile ilgilidir. Medeni Kanun'un uygulanması ile ilgili olan kanunun ikinci maddesi hükümleri, Medeni Kanun'un 641. maddesine aykırı bir biçimde olu-turulmuş bulunan hakların varlı-ğundan söz edilemez. Daha önceki olaylar bile, Medeni Kanun'un 641. maddesine bağlı olacaktır. Bu ne denle de, doğal olarak oluşmuş bu-lunan ve aynı zamanda genel su ni telikli taşıyan göle alınmış olan ta-pu kaydı hukuka değer taşımaz...» (Yargıtay 7. Hukuk Dairesi, 29.11. 1977 gün ve 1978 esas, 1977/12272 Sayılı karardan.)

Mert Gölü olayı, devlete, do-layısıyla tüm yurttaşlara ait olması gereken bir gölün, yasalar çiğne-ne-rek, ağalara nasıl bırakıldığını yeni bir örneği oluşturmuyor.

Mert Gölü olayı, devlete, do-layısıyla tüm yurttaşlara ait olması gereken bir gölün, yasalar çiğne-ne-rek, ağalara nasıl bırakıldığını yeni bir örneği oluşturmuyor.

Mert Gölü olayı, devlete, do-layısıyla tüm yurttaşlara ait olması gereken bir gölün, yasalar çiğne-ne-rek, ağalara nasıl bırakıldığını yeni bir örneği oluşturmuyor.

YARIN: İgneada'da "Göl yüzünden bize baskı yapıyor" diyorlar

AYDIN ENGİN

Postada gecikmiş bir mesaj

Posta'dan bir mesaj çıktı. İSTA Ajansı'nın Manavgat Muhabiri Kemal Yılmaz'ın anası-nın, Alime Yılmaz anamızın Büyük Kadın Yürüyüşü sırasında İlerici Kadınlara İletilmek üzere yazdır-tığı bir mesaj. Oysa yürüyüş biteli günler oldu. Neredeyse haftalar olacak Alime Yılmaz anamızın gü-zelini mesajı da ister istemez çöp sepetini boylayacak.

Gönlümüze razı değil buna. Hiç değil.

Yüzünü görmedik, yanına varıp elini öpmedik Alime Yil-moz anamızın mesajını dosta düş-mana duyurmak olmaz.

Önce bu görevimizi yerine ge-tirelim. Şöyle diyor Alime Yılmaz: «İlerici Kadınlar Yürüyüşü Ka-mitesi Başkanlığına:

Yürüyüşünüz gazetelerden ve öğullerimden öğrendim. Mitinginiz de yürüyüşünüz de uğurlu, hayir-li olsun.

67 yaşındayım. Sizlerle birlikte yürümek ister idim. Çok ister idim. Yaa Antalya'dan, İzmir'den, İstan-bul'dan... Yaya bile olsa.

Başın da bobayıt Fahrettin' imi öldürdü bu İter. 17 kurşun sık-ımlı yavruma. Oğlumu diğer dev-rimci yavrularından ayırıyorum. Hepsini benim oğullarımdır.

Kıracıklar mı, bütün oğulları-mızı kıracıklar mı bu canı çıkıp da köklerine kron giresiceler? Bun-lar insanlık düşmanı... Suçsuz gü-nahsız öldürülen oğlunun acısı gü-reşimde kor gibi yanıyor. Bu ateş bir gün büyüyecek evlatlarım. Fa-jist köpekleri yakıp yok edecek. Dünyayı bu köpeklerden biz anla-rın içinde tutuşan bu kor, bu ateş temizleyecek.

Gözleri kör olup da dizleri to-pal olmaları, insana tavuk bul-çu (pilol) kadar bile değer vermez-ler...

Analar, kızlar, gelinler... Gelin birlik olalım. Yetmiş bu ömürler. Bir sen bulsun. Göğsünüzü tunc edin bu köpekli köpeklerle karşı. Macfa'nı kısıpını tutalım hep bir-lık. İste halk bizi, diyalim. Yeter artık katillere arka çıktığınız. MHP kapatılsın. Onun kilasını sallayan köpek yavruları da... diyelim.

Hepinizi gözlerinizden öper, ana yüreğimle kucağımı, [KD'yi] kapatamozlar yavruları. Anala-rım, bacılarım, gelinlerim... Onu, [KD'yi] biz kendi ellerimizle yodur-duk. Kendi ellerimizle...

Alime Yılmaz. Fahrettin Yılmaz'ın anası Manavgat İlerici kadınlara, analara, bacı-lara, gelinlere, Alime ana'nın mesajı-nı okudunuz mu?... diye sormaya-cağız.

Ama «Alime ana'nın mesajını okudunuz mu?» diye soracağımız kişiler var.

Örneğin Başbakan'a sormak istiyoruz. Atatürk Eğitim Enstitü-sünün yurtsever öğretmeni Fah-

rettin Yılmaz', Baykoz'da delik de-şik edip öldüren Üsküdar ÖD ve MHP üyesi cinayet ceseti yargılaya-nın ama o ceteyle örgütleyen zana» cetenin, sözü geyemeye-lim. MHP'den hesap soracak mır-sınız, sormayacak mısınız? MHP'yi kapatacak mısınız, kapatmayacak mısınız?

Bunu aize Alime Yılmaz soru-yor. Oğlunu faşist katillere kurban veren Alime Yılmaz ona soruyor. Sakın bize, hukuk biliminin in-celiklerinden. Seçim Yasaları bağ-ladığı için hükümetçe bu konuda yasal işlem yapılmasının mümkün olmadığını, konunun yargı or-ganlarına intikal ettikten söz et-meyin. Bunu biliyoruz.

Biz salt bilmisel bir kapatma-dan söz etmiyoruz. Hükümet'in fa-jist odayların üstüne gidip gitme-yeceğini soruyoruz. Yoksa siz gene «faşistlerle» komünistleri ba-ğışlanmaz bir umursamazlıkla ay-nı kaba koyup «parazit» ilan etme hünerine devam mı edeceksiniz? Yoksa gene faşizmin 1977 esem-lelerinde «oy yoluyla» alacağı edili-ğine mi değineceksiniz? MHP'nin suu cemberi iyice daralmışken, fa-jizmin ülkemizde bir tehlike olma-ktan çıktığı masahını mı yormaya devam edeceksiniz?

Bunu yapacaksanız, gelin de Alime Yılmaz ana'ya anlatın hele. Bakın ondan alacağınız cevaba.

Hatırlayınız. MC'nin elebaşı bir zamanlar: — Yollar yürümekle aşınmaz. buyurmuştu.

Sonra da elaieme kendini göl dürmüştü. Gülenler arasında siz de var-dınız. 1973'te seçim geziniz biz de izledik. Alanlarda tekelere kar-gı savaş ilan ederken örgütlenme ve düşünce özgürlüğü üstüne ele-mis kazanımlar için savaşta girişti-ğinizi belirtirken, iyi hatırlıyoruz eyollar yürümekle aşınmaz» diye «zihniyete» de değinmişsiniz.

Demokrasinin pliklilik ve vur-dumduymazlık rejimi olmadığın vurgulamıştınız. Sözü oradan ör-gütlenme özgürlüğü üstüne konan çağ dışı yasaklara getirmiş ve dev-ri iktidarınızda bu yasakların kal-kacağı söylemişsiniz.

Simdi devri iktidarınızda. Yol-lar gerçekten aşınmıyor yürümek-le. Nitekim sizin devri iktidarınız da da yürüyor insanlar.

Örneğin İlerici kadınlar yürü-yor. [KD'nin, Ökmenin «tek» İlerici Kadın Örgütünü» gereksiz bir kararla yasaklanmasını kınıyorlar [KD'nin açılmasını ısrarla istiyor-lar.

Ankara kapılarında bu demok-ratik isteme cavabınız çöp oluyor. Evet, yollar yürümekle aşın-mıyor.

Yürümekle aşınan yollar de-ğildir zaten.

Hükümetler, iktidarlar, İder-ler aşınır yürümekle. Fakında m-siniz partiniz, hükümetiniz ve siz aşındınız. İnansanız Alime Yılmaz anaya bir sorun. Hele bir sorun...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 62 —

Babamla Otto, boşaltmamıza yardım et-meye geldiler. Ancak selamlaştık. En önemlisi, bir an önce kamyonlardan kurtulmakmış gibiy-di. Bir an için içimde doğdu ben de gizlice eve süzvermeliydim. Çünkü çocuğu elinde tutan annem, boydan boya sokakların ön cephesini gözden geçirmekteydi: Biz bir gören var mı-ydı acaba?

Babam: «Fazla bir şey yok» dedi.

Bu söz nasıl anlamalıydı? Bu bir serze-nis miydi, yoksa tam tersine fazla bir şey olmaması nedeniyle bir rahatlatma mıydı?

Annem, indirilen bagajlarımızı eleştirtiler ve güvensiz bir bakışla gözden geçiriyordu. Sanırsınız ki bunlar çalınmış eşyaydı ve her an polislin kapıyı çalma tehlikesi vardı. Ayak-ları dibindeki çocuğa bakarken elini kaçamak bir hareketle gözlerini üzerinden geçirdi. Akından neler geçiriyordu ne düşündüyordu? Onu candan hatta biraz fazla candan bir se-kilde kollanma alıp kucağına karımı oluk-ça soğuk bir şekilde selamlaştı. Fakat göz-

lerinde danseden gölgeler köld şeylerin ön haberlerini gibiydi. Odalardan biri bize ayrılmıştı. Sandıklar, kitaplar, valizler ve her türlü kap kaçak, gümrüğe girmişmiş gibi bir köseye yığıl-yordu. Hiçbir şey açılıp yerine konmadığından anlaşılıyordu ki yakın bir ayrış için her şey yine hazır.

Çevremizdekiler bizi yeniden yanlarında görmeye bayılmıyorlardı. Gülmelerimiz ses-siz ölümlü kılıyor bir tarafa uyuyan ve uyandırılmaması gereken bir varmış gibi alpak sesle konuşuyorduk. Hiç kimsenin sırt ken-dine ait bir yer bir köşesi yoktu.

Bizim odadaki gardrobun üzerinde keskin bir kurutulmuş havuç, fasulye, lahana ve pa-tates kokusu yayan kağıt kutular buldum.

Annem bunların ne işe yaradığını sor-dum. Kayıtlı bir bakışla bana baktı sonra rahatsız bir tavrıyla:

«Hiç önemli değil. Kuru sebzeler. Bi-zim değil zaten. Sadece bizde kalsın diye bi-raktılar» diye yanıtladı.

«Ya kimin?» diye usulca ısrar ettim.

Hilde bana Max'ın SS birliklerine girmiş olduğunu itiraf etmemiştii ama ben sesinin tonundan anlamıştım

«Max'ın» dedi istemiye istemiye. Max kızkardeşim Hilde'nin kocasıydı. Da-ha Münih'teyken annem ondan söz edince, onunla hiçbir şekilde konuşmak istemid-ğimi kendisine duyurmuşum. Gerçi, bana onun SS birliklerine girmiş olduğunu açık açık itiraf etmemiştii. Faka sesinin o güven-siz tonundan sanırım bunu anlamıştım.

Savaşın sonucu ahır ahır, elektrikçi olarak çalışmakta olduğu demiryolları İda-re-sine kaplanmayı başarmıştı. Allah versin, işini de gayet iyi beceriyordu! Buna da hiç şaşırmıyordum. Fakat, annem, kaynağı kuş-

kulu ürünlerin evine indirilip depolandığını bana söylemeyi ihmal etmişti.

«Nereden geliyor bu sebzeler?» diye sordum kendine.

Bir taraftan gardrobun kutularını indiri-p öteki odaya geçirirken, bir taraftan da birçın bir şekilde:

«O seni ilgilendirmez» diye karşılık verdim.

«Acaba hangi bakkaldan satın alındı, bilmek isterdim».

(Devamı var)

